

İSLAM'I ANLAMAK
CÂHİLİYE'Yİ TANIYIP AŞMAKLA BAŞLAR

MESÂİLÜ'L- CÂHİLİYYE

CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN
KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

128 DERS

ASIL METİN • ŞERH • DELİL • 4 TEMEL DERS

CÂHİLİYEYİ TANI
GERÇEK HAKİKATİ
DAHA İYİ ANLA

BATILI BİL
HAKTAN
SAPMA

BİLGİNİ ARTTIR
İMANINI
GÜÇLENDİR

KUR'AN VE SÜNNET
IŞIĞINDA DOĞRU
ANLAYIŞA ULAŞ

UBEYDULLAH ARSLAN

- İSLAM DAVETÇİSİ -

01

MESELE

SALİHLERİ DUA VE İBADETTE ALLAH'A ORTAK ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, Allah'a dua ve ibadet ederken salih kimseleri O'na ortak ediyorlardı. Bunu, onların Allah katında kendilerine şefaathane olmalarını isteyerek yapıyorlardı. Allah'ın bunu sevdiğini ve salih kimselerin de bundan razı olduğunu zannediyorlardı.

ŞERH – ORTAK ANA TEMA

Câhiliyenin bu sapması, Allah'a yaklaşmak ve şefaathane elde etmek amacıyla. İyi niyet ve Allah'a yakınlaşma arzusu, ibadeti başkasına yöneltmeyi meşru kılmaz. Dua, yardım isteme, adak, kurban ve tüm ibadetler yalnız Allah'a tahsis edilmelidir. Salihleri sevmek ve onlara hürmet etmek meşrudur; onlara ibadet yöneltmek ise tevhide bozar ve şirkte götürür.

DELİL

“Biz onlara ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz.” (Zümer, 3)

TEMEL DERSLER

1. Allah'a yaklaşmak amacıyla dahi olsa ibadet başkasına yöneltilemez.
2. Dua, yardım isteme, adak, kurban ve tüm ibadetler yalnız Allah'a mahsustur.
3. Tevhidin esası, bütün ibadetleri yalnız Allah'a tahsis etmektir.
4. Salihleri sevmek ve onlara hürmet etmek meşrudur; onlara ibadet yöneltmek şirkettir.

DİNDE AYRILIĞI ESAS ALMAK VE BİRLİKTE UZAKLAŞMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli dinlerinde ayrılığa düşmüşlerdi. Her grup kendi yanında bulunanla sevinip övünüyordu. Dünya işlerinde de bölünüp parçalanmayı benimsiyor ve bunu doğru görüyorlardı.

ŞERH

Câhiliyenin belirgin özelliklerinden biri, hak üzerinde birleşmek yerine dinî ayrılığı benimsemektir. İslam, insanların şahıslar, gruplar ve hevâlar etrafında değil, Kur'an ve sahih Sünnet üzerinde birleşmelerini emreder. Hak ölçüsü grup taassubu değil vahiydir. Meşru birlik, bâtil üzerinde toplanmak değil Allah'ın dinine sımsıkı sarılmaktır.

DELİL

“Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın; parçalanmayın.” (Âl-i İmrân, 103)

TEMEL DERSLER

1. Dinde parçalanmak câhiliye özelliklerindendir.
2. Müslümanların birlik ölçüsü Kur'an ve Sünnettir.
3. Şahıs ve grup taassubu hakka tercih edilemez.
4. Gerçek birlik, hak ve Sünnet üzerinde birleşmektir.

HAK YERİNE HEVÂ VE ATALARI TAKLİT ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, hak geldiğinde ona uymuyorlardı. Atalarının yolunu körü körüne taklit ediyor, hevâ ve arzularını dinlerinde ölçü kabul ediyorlardı. Hak ile hevâ ve gelenekleri çatıştığında, geleneklerini tercih ediyorlardı.

ŞERH

Câhiliyenin temel sapmalarından biri, vahyin rehberliğini bırakıp hevâ ve atalarının yoluna uymaktır. İslam, ölçünün Allah'ın indirdiği hükümler olduğunu bildirir. Doğru anlayış; hak geldiğinde ona teslim olmak, hevâ ve gelenekleri değil Kur'an ve Sünneti esas almaktır.

DELİL

“Andolsun, onlar doğru yol kendilerine geldiğinde, kendi hevâlarına uydular.” (Câsiye, 23)

TEMEL DERSLER

1. Hak yerine hevâ ve gelenekleri tercih etmek câhiliye özelliğidir.
2. Müslümanın ölçüsü Kur'an ve sahih Sünnettir.
3. Ataların yolu, hakka aykırıysa takip edilmez.
4. Hevâya uymak, hakikatten uzaklaştırır ve kişiyi dalâlete götürür.

BİLGİSİZLİĞİ VE DELİL SORMAMAYI KABUL ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, bilmedikleri hâlde söz söylüyor, delil sormayı gereksiz görüyorlardı. Atalarının sözünü ve âdetlerini düşünmeden kabul ediyorlardı. Soru sormak ve araştırmak onlar için ayıp sayılıyordu.

ŞERH

Câhiliyenin belirgin özelliklerinden biri, bilgisizce konuşmak ve delil sormamaktır. İslam, her söz ve inancın Allah'ın vahyi ile sınanmasını emreder. Delil sormak, gerçeği öğrenmenin ve hata ile batıldan korunmanın yoludur. Taklit ve körü körüne bağlılık, insanı gerçeğe ulaştırmaz; bilakis hata üzerinde yaşatır.

DELİL

“De ki: Rabbinizden size indirilene uyun. Onun dışındakilere uyarsanız size karşı Allah'tan hiçbir koruyucu ve yardım edici yoktur.”
(A'râf, 3)

TEMEL DERSLER

1. Bilgisizce konuşmak ve delil sormamak câhiliye özelliğidir.
2. Her söz ve inanç, Allah'ın vahyi ile sınanmalıdır.
3. Delil sormak ayıp değil, hidayet ve selamet yoludur.
4. Taklit ve körü körüne bağlılık haktan uzaklaştırır.

HEVÂ VE KİŞİSEL İSTEKLERİ DİNİN ÜSTÜNDE TUTMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, hevâ ve kişisel isteklerini Allah'ın indirdiği hükümlerin önüne geçiriyorlardı. Kendi arzularına uymayan hükümleri ise kabul etmiyor, reddediyor veya değiştiriyorlardı.

ŞERH

Câhiliyenin temel sapmalarından biri, arzuyu ölçü edinip hakka tercih etmektir. İslam, gerçek ölçünün vahiy olduğunu bildirir. Kişi, Allah'ın haram kıldığı şeyi helâl sayamaz; hoşuna gitmeyen bir emri değiştiremez. Din, insanların heveslerine göre değil, Allah'ın istediği şekilde yaşanır.

DELİL

“Andolsun, Rabbinin, onların hevâlarına uymalarını asla istemez; aksi takdirde gökte ve yerde düzen bozulurdu.” (el-Mü'minûn, 71)

TEMEL DERSLER

1. Hevâ ve kişisel istekleri dinin üstünde tutmak câhiliye özelliğidir.
2. Dinin ölçüsü, Allah'ın indirdiği vahiydir.
3. Hoşumuza gitmeyen hükümlere rağmen uymak iman gereğidir.
4. Arzuya değil, Allah'ın rızâsına göre yaşamak müminin yoludur.

BAZI SÖZ VE AMELLERİ DİNİN BİR PARÇASI SAYMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, bazı söz ve amelleri dinlerinin bir parçası sayıyorlardı. Halbuki onlar uydurma töreleri ve batıl yollarıydı. Bunları din zannedip ona bağlı kalıyor, sorgulamıyor ve doğru olduğuna inanıyorlardı.

ŞERH

Câhiliyenin belirgin özelliklerinden biri, batıl söz ve amelleri dinde kabul etmektir. Atadan kalma âdetler, şeyh ve büyücü sözleri, kurban ve adak gibi uygulamalar din sanılmıştır. İslam, dinde ölçünün vahiy olduğunu bildirir. Din, Allah'ın bildirdiği ile sınırlıdır. Allah'ın koymadığını dinde kabul etmek, şirke ve sapmaya götürür.

DELİL

“Hâlâ Allah'a ortaklar koşuyorlar ve Allah'ın indirmedığı şeyleri dinin bir parçası sayıyorlar.” (Şûrâ, 21)

TEMEL DERSLER

1. Dinde ölçü, Allah'ın bildirdiği vahiydir.
2. Allah'ın koymadığı her söz ve amel dinde değildir.
3. Atadan kalma âdetleri dinde kabul etmek büyük hatadır.
4. Müslüman, dinini Kur'an ve sahih Sünnet ile yaşar.

GÜÇLÜ VE İTİBARLI KİMSELERİ HAKTA DELİL SAYMAK

ASIL METNİN ANLAMİ

Câhiliye ehli, güçlü, zengin ve itibarlı kimselerin sözlerini hakta delil sayarlardı. Onların görüşünü hak kabul ediyor, buna karşı çıkanları küçümsüyorlardı.

ŞERH

Câhiliyenin temel sapmalarından biri, hakikati ölçü edinmek yerine şahsiyetleri ölçü edinmektir. İnsanların gücü, malı, mevkii veya itibarı haklı olduklarını göstermez. Hak, kişiyle değil delille bilinir. Mümin, hakka kim taşıyorsa onunla beraber olur; batılı kim söylerse söylesin kabul etmez.

DELİL

“Andolsun, onlar: ‘Allah’ın indirdiği Kur’ân’ı dinlemeyin; ondan sapmanız için onunla gürültü edin’ dediler.” (Fussilet, 26)

TEMEL DERSLER

1. Hak, güçlü ve itibarlı kimselerin sözüne göre belirlenmez.
2. Ölçü, Allah’ın indirdiği vahiy ve sahih delillerdir.
3. Kişiye değil, hakikate bağlılık esastır.
4. Batıl, kim tarafından söylenirse söylensin batıldır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ZAYIF VE GARİP KİMSELERİN HAKKA UYMASINI, ONUN BÂTİL OLDUĞUNA DELİL SAYMAK

ASIL METNİN ANLAMİ

Câhiliye ehlinin en büyük kaidelerinden biri, zayıf, düşük ve garip kimselerin bir söze uymasını, o sözün doğru olmayışına delil saymalarıydı. Onlar, 'Buna ancak zayıflar uyar' diyerek hakka karşı çıkıyorlardı.

ŞERH

Hakkın ölçüsü, ona uyanların sayısı veya güç ve itibarı değildir. Zayıfların, gariplerin ya da toplumda itibarsız sayılanların hakka uyması, hakkın batıl oluşunu göstermez. Hak, kimin söylediği veya kaç kişinin ona uyduğu ile değil; Kur'an ve Sünnet deliliyle bilinir. Hakka uyanın güçlü ya da zayıf olması, sözün doğruluğunu değiştirmez.

DELİL

"De ki: Eğer Allah'tan başka kulluk ettiğiniz takdirde, gerçekten, Allah'ın emrinizdeki dilediği kimseye hidayet vermesini mi beklersiniz? Zalimlerden başka kim şaşırır? Fakat çoğunluğa uyarsanız sizi Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar ancak zandan başka bir şeye uymazlar ve onlar ancak yalan söylerler." (En'âm, 116)

TEMEL DERSLER

1. Hakkın ölçüsü, uyanların çokluğu veya azlığı değildir.
2. Zayıfların hakka uyması, hakkın batıl olduğuna delil olmaz.
3. Güçlü, itibarlı kimselerin uyduğu her şey hak değildir.
4. Hakkı kabul etmek için ölçü; Kur'an ve sahih Sünnettir, başka değil.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

FÂSİK ÂLİMLERİ VE CAHİL ÂBİDLERİ ÖRNEK EDİNMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, kendilerine nispet edilen âlimlerin ve ibadet ehlinin bozulmuş olanlarını örnek edinerek bâtıllarını savunuyorlardı. Allah Teâlâ onların bu tutumunu açıklamış ve insanları böyle kimselere aldanmaktan sakındırmıştır.

ŞERH

İlim sahibi görünmek veya çok ibadet etmek, tek başına kişinin hak üzere olduğunun delili değildir. İlim vahye tâbi olmadığında, ibadet de Sünnete uygun olmadığında insanı haktan uzaklaştırabilir. Müslüman şahısların makamına ve görünüşüne değil, söz ve amellerinin Kur'an ve sahih Sünnete uygunluğuna bakar. Âlime hürmet edilir; fakat hakka aykırı sözünde ona uyulmaz.

DELİL

"Hahamlarından ve rahiplerinden birçoğu insanların mallarını haksızlıkla yer ve onları Allah'ın yolundan alıkoyarlar."

(Tevbe, 34)

TEMEL DERSLER

1. Âlim olmak, her sözün doğru olduğu anlamına gelmez.
2. Çok ibadet etmek, Sünnete aykırılığı doğru hâle getirmez.
3. Şahıslar hak ile ölçülür; hak şahıslarla ölçülmez.
4. Müslümanın ölçüsü Kur'an ve sahih Sünnettir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAK EHLİNİ ANLAYIŞSIZLIKLA KÜÇÜMSEMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, hakka uyan kimseleri anlayışı ve kavrayışı olmayan insanlar olarak nitelendiriyor, kendilerini ise daha akıllı ve üstün görüyorlardı. Böylece hak ehlini küçümsemeyi, onların getirdiği hakkı reddetmek için gerekçe ediniyorlardı.

ŞERH

Hakkın değeri, ona uyanların zekâsı, makamı veya toplumdaki itibarıyla ölçülmez. Bâtıl ehli çoğu zaman vahye teslim olanları küçümseyerek kendi görüşlerini üstün göstermeye çalışır. Gerçek akıl, Allah'ın vahyini tanımak ve ona teslim olmaktır. Müslüman kişileri küçümsemek yerine sözün deliline ve hakka uygunluğuna bakar.

DELİL

“Bilin ki asıl sefiher kendileridir; fakat bilmezler.”

(Bakara, 13)

TEMEL DERSLER

1. Hak ehlinin küçümsenmesi hakkı değersizleştirmez.
2. Zekâ ve makam tek başına hak ölçüsü değildir.
3. Gerçek akıl, vahye teslim olmayı gerektirir.
4. İnsanlara değil, sözlerinin deliline bakılır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

BOZUK KIYASI HAKKA DELİL SAYMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, peygamberlerin getirdiği vahye karşı bozuk kıyaslarla itiraz ediyor, kendi akıllarınca yaptıkları benzetmeleri hakka tercih ediyorlardı. Allah'ın indirdiği açık delil karşısında, geçersiz aklî karşılaştırmaları delil hâline getiriyorlardı.

ŞERH

Sahih akıl ile sahih vahiy birbiriyle çelişmez. Problem, insanın eksik anlayışını vahyin önüne geçirmesi ve bâtil kıyasla nasları reddetmesidir. Şer'î delile aykırı kıyas geçersizdir; çünkü vahiy asıldır, akıl ise onu anlamaya hizmet eder. Müslüman aklını kullanır fakat onu Allah'ın ve Resûlü'nün hükmünün üzerine çıkarmaz.

DELİL

“İlk yaratılışını unutarak bize bir örnek verdi ve:
'Çürümüş kemikleri kim diriltecek?' dedi.”
(Yâsîn, 78)

TEMEL DERSLER

1. Sahih akıl, sahih vahye aykırı değildir.
2. Nassa aykırı bozuk kıyas delil olamaz.
3. Akıl, vahyi anlamak için kullanılır; vahyin önüne geçirilmez.
4. Müslümanın nihai ölçüsü Kur'an ve sahih Sünnettir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN İNDİRDİĞİNİ İNKÂR ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin bir başka özelliği, kendilerine Allah'ın indirdiği hak bildirildiğinde onu inkâr etmeleri ve kabul etmemeleriydi. Vahye teslim olmak yerine kendi görüşlerini, alışkanlıklarını ve bâtil yollarını sürdürmeyi tercih ediyorlardı.

ŞERH

Müminin vasfı, sahih delil kendisine ulaştığında ona teslim olmaktır. Vahyi sırf hevâya, geleneğe veya kişinin benimsediği görüşe aykırı olduğu için reddetmek câhiliye ahlâkıdır. Hak, insanların arzularına göre değişmez. Kur'an ve sahih Sünnet sabit olduğunda mümin kendi görüşünü vahye tâbi kılar.

DELİL

"Onlara: 'Allah'ın indirdiğine uyun' denildiğinde: 'Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız' derler."

(Bakara, 170)

TEMEL DERSLER

1. Vahye karşı çıkmak câhiliye özelliklerindendir.
2. Gelenek ve şahsî görüş delilin önüne geçirilemez.
3. Hak, insanların arzularına göre değişmez.
4. Mümin, sahih delil karşısında teslim olur.

ÂLİMLER VE SALİHLER HAKKINDA AŞIRI GİTMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, âlimleri ve salih kimseleri överken aşırıya kaçıyor, hakkı söyleyenleri de aşağılayıp küçümsüyorlardı. Hakka hak olmaktan çıkaracak derecede yüceltme, bâtıla bâtil olmaktan çıkaracak derecede ise değersizleştirme yapıyorlardı.

ŞERH

Aşırılık, dinin dengesiyle çelişir. Allah'ın kullarından bazılarını sebepsiz yere yüceltmek, onlara ulûhiyet sıfatlarına yaklaşan özellikler isnad etmek veya onlara itaatı Allah'a itaat gibi görmek şirk yollarına götürür. Hakka hak olmaktan çıkaracak derecede övmek, batıla bâtil olmaktan çıkaracak derecede küçümsemek de hakikati eğip bükmeaktır. Müslüman, kim olursa olsun herkesi hak ettiği seviyede takdir eder; ne aşırı yüceltir ne de haksız yere küçümser.

DELİL

“De ki: “Ben de sizin gibi bir insanım; bana da, sizin ilâhınızın tek bir ilâh olduğu vahyediliyor. O halde kim Rabbine kavuşmayı umut ediyorsa, salih bir amel işlesin ve Rabbine kullukta hiç kimseyi ortak koşmasın.”

(Kehf, 110)

TEMEL DERSLER

1. Arkadaşlarımızı, âlim ve salihleri aşırı yüceltmek doğru değildir.
2. Hakkı söyleyenleri haksız yere küçümsemek câhiliye ahlâkıdır.
3. Ölçü, Allah'ın kitabı ve Resûl'ünün sünnetidir.
4. Müslüman dengeli olur; ne taşır ne de hor görür.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAKKI REDDEDİP BÂTILI KABUL ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Önceki câhiliye meselelerinin dayandığı temel kaidelerden biri şudur: Hakkı reddeder, bâtılı ise kabul ederler. Böylece peygamberlerin getirdiği vahiyden yüz çevirip hevâlarına ve zanna uyarlar.

ŞERH

Câhiliye yolunun temeli yalnız hakkı bilmemek değildir; hevâ ve zanna dayanarak hakkı reddedip bâtılı doğru kabul etmektir. Mümin ise önce vahyin ne söylediğine bakar, sonra görüşünü ona tâbi kılar. Nefsin arzusu, gelenek veya şahısların sözü delilin önüne geçirilmez. Hidayetin yolu, bâtılı reddedip vahyin bildirdiği hakkı kabul etmektir.

DELİL

وَمَا يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ

“Onlar ancak zanna ve nefislerinin arzuladığı şeylere uyuyorlar. Oysa kendilerine Rablerinden hidayet gelmiştir.”

(Necm, 23)

TEMEL DERSLER

1. Hak, hevâ ve zanna göre belirlenmez.
2. Mümin vahyin bildirdiği hakkı kabul eder.
3. Bâtılı güzel görmek onu hak hâline getirmez.
4. Görüşler Kur'an ve sahih Sünnete tâbi kılınır.

HAKKI ANLAMADIKLARINI BAHANE EDEREK REDDETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, Allah'ın kendilerine ulaştırdığı hakka uymamak için “Biz bunu anlamıyoruz” diye mazeret ileri sürüyorlardı. “Kalplerimiz örtülüdür” ve Şuayb’a “Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz” demeleri bunun örneklerindendir. Allah onların bu iddiasını reddetmiş ve kalplerinin mühürlenmesinin küfürleri sebebiyle olduğunu bildirmiştir. Bu, kitabın 15. meselesinin açık metnidir.

ŞERH

Hakkı anlamaya imkânı olduğu hâlde yüz çeviren kimsenin “anlamıyorum” sözünü hakka karşı bir kaçış yolu hâline getirmesi câhiliye vasfıdır. Sorun her zaman delilin kapalı olması değil; kimi zaman kibir, hevâ ve hakkı kabul etmek istemeyen kalptir. Mümin anlamadığı meseleyi öğrenmeye çalışır, açık delil ortaya çıktığında ise ona teslim olur.

DELİL

يَا شُعَيْبُ مَا نَقَّحَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ

“Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz.”
(Hüd, 91)

TEMEL DERSLER

1. “Anlamıyorum” sözü hakkı reddetmenin bahanesi yapılmaz.
2. Anlaşılmayan mesele ehline sorulur ve öğrenilir.
3. Kibir ve yüz çevirme kalbin hakkı kavramasına engel olabilir.
4. Açık delil ortaya çıktığında müminin tavrı teslimiyettir.

ALLAH'IN KİTABINI BIRAKIP SİHİR KİTAPLARINA YÖNELMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kendilerine verdiği vahyi bırakıp onun yerine sihir kitaplarını almalarıydı. Kitap ehlinden bir grup Allah'ın kitabını arkalarına atmış ve şeytanların Süleyman'ın hükümrânlığı hakkında ortaya attıkları şeylere uymuştur. 16. meselenin asıl konusu budur.

ŞERH

Vahyi terk eden insan boşlukta kalmaz; çoğu zaman onun yerine bâtil bilgi kaynaklarına yönelir. Câhiliye ehli Allah'ın indirdiği hidayeti bırakıp sihir, tılsım, kehanet ve şeytanların öğretilerini tercih etti. Mümin ise gaybı ve dini bâtil yollardan öğrenmeye çalışmaz; ölçüsünü Kur'an ve sahih Sünnetten alır. Vahyin yerine bâtili koymak büyük bir hüsrandır.

DELİL

“Kitap verilenlerden bir grup Allah'ın kitabını, sanki bilmiyorlarmış gibi arkalarına attılar. Süleyman'ın hükümrânlığı hakkında şeytanların uydurdukları şeylere uydular.”

(Bakara, 101-102)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'ın vahyi bâtil bilgilerle değiştirilmez.
- 2 Sihir, kehanet ve şeytanî yollar hidayet kaynağı değildir.
- 3 Gayba dair bilgi bâtil yöntemlerden aranmaz.
- 4 Müslümanın dinî ölçüsü Kur'an ve sahih Sünnettir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

BÂTILI PEYGAMBERLERE
NİSPET ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, kendi bâtıl inanç ve uygulamalarını peygamberlere nispet ederek bunları meşru göstermeye çalışıyordu. Allah Teâlâ onların bu iddialarını reddetmiş ve peygamberlerin şirkten ve bâtıldan uzak olduklarını bildirmiştir.

ŞERH

Bir söz veya uygulamanın peygamberlere nispet edilmesi, onun gerçekten dinden olduğunu göstermez. Ölçü, bu nispetin vahiy ve sahih delille sabit olmasıdır.

Peygamberler insanları tevhide ve Allah'a itaate çağırmışlardır; şirk, bid'at ve bâtıl onların yolu olamaz.

Dine sonradan sokulan şeyleri peygamberlere dayandırmak, bâtılı kutsallaştırmanın yollarındandır.

DELİL

“İbrahim ne Yahudi ne de Hristiyandı.
Fakat o, hanîf bir Müslümandı
ve müşriklerden değildi.”
(Âl-i İmrân, 67)

TEMEL DERSLER

- 1 Dine yapılan her nispet delille doğrulanmalıdır.
- 2 Peygamberlerin ortak daveti tevhiddir.
- 3 Şirk ve bâtıl peygamberlerin yolu değildir.
- 4 Din, tarihî iddialarla değil vahiy ve sahih Sünnetle öğrenilir.

PEYGAMBERLERE MENSUBİYET İDDİA EDİP YOLLARINA UYMAMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, İbrahim gibi peygamberlere mensup olduklarını iddia ediyor, fakat onların tevhid ve teslimiyet yoluna gerçekte uymuyorlardı. Allah Teâlâ, İbrahim'e gerçekten yakın olanların onun yoluna uyanlar olduğunu bildirmiştir.

ŞERH

Bir peygambere, âlime veya salih kimseye mensubiyet iddiası tek başına kişiye fayda sağlamaz. Gerçek mensubiyet, onların hak üzere olan yoluna uymakla gerçekleşir. İbrahim'in yolu tevhid, şirkten uzaklaşma ve Allah'a teslimiyettir. Müslüman isim ve soy iddiasıyla yetinmez; inanç ve amelini vahye uygun hâle getirir.

DELİL

“İbrahim'e insanların en yakın olanları,
ona uyanlar, bu Peygamber
ve iman edenlerdir.”
(Âl-i İmrân, 68)

TEMEL DERSLER

- 1 Sadece mensubiyet iddiası kurtuluş ölçüsü değildir.
- 2 Gerçek bağlılık, hak üzere olan yola uymaktır.
- 3 İbrahim'in yolu tevhid ve şirkten uzaklaşmaktır.
- 4 İddia değil, vahye uygun iman ve amel esastır.

BAZI MENSUPLARIN HATALARIYLA
SALİHLERİ KÖTÜLEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, kendilerini salih kimselere nispet eden bazı insanların yanlışlarını gerekçe göstererek salihleri ve onların hak üzere olan yollarını kötülemeye çalışıyordu. Böylece bir mensubun hatasını, hak sahibinin ve hak yolun kusuruymuş gibi gösteriyorlardı.

ŞERH

Bir kimseye veya hak bir yola mensup olduğunu söyleyen herkes o yolu doğru temsil etmeyebilir. Mensubun hatası, kendisine nispet ettiği salih kimsenin veya sahih menhecin hatası sayılamaz.

İnsanlar ve yollar, yanlış mensuplarla değil; kendi sözleri, esasları ve delilleriyle değerlendirilir.

Adalet, herkesin hatasını yalnız kendisine yüklemeyi gerektirir.

DELİL

“Hiçbir günahkâr
başkasının günahını yüklenmez.”
(En‘âm, 164)

TEMEL DERSLER

- 1 Bir mensubun hatası bütün bir hak yoluna yüklenmez.
- 2 Salihler, başkalarının yanlışlarıyla mahkûm edilmez.
- 3 Bir menhec kendi delilleri ve esaslarıyla değerlendirilir.
- 4 Adalet, herkesin hata ve sorumluluğunu kendisine vermektir.

SİHİRBAZLARIN OLAĞANÜSTÜ İŞLERİNİ KERAMET SAYMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, sihirbazların ve onların benzerlerinin ortaya koyduğu olağanüstü hâlleri salihlerin kerameti zannediyordu. Hatta bu bâtil işleri peygamberlere ve salih kimselere nispet ederek insanları aldatıyorlardı.

ŞERH

Her olağanüstü olay keramet değildir. Keramet, Allah'ın tevhid ve Sünnet üzere bulunan salih kullarına ikram ettiği olağanüstü hâllerdir. Sihir, şeytanlardan yardım isteme ve şeriata aykırı yollarla ortaya çıkan hâller ise keramet sayılamaz. Bir kişinin doğruluğu olağanüstü işler göstermesiyle değil, Kur'an ve Sünnete bağlılığıyla ölçülür.

DELİL

“Sihirbaz ise nereye varırsa varsın
kurtuluşa eremez.”
(Tâhâ, 69)

TEMEL DERSLER

- 1 Her olağanüstü hâl keramet değildir.
- 2 Sihir ile keramet birbirinden ayrılmalıdır.
- 3 Keramet, şeriata bağlı salih kullarda görülür.
- 4 Kişilerin ölçüsü olağanüstü hâller değil, Kur'an ve Sünnete bağlılıktır.

ISLIK ÇALMAYI VE EL ÇIRPMAYI İBADET EDİNMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, ıslık çalmayı ve el çırpmayı ibadet hâline getirmeleriydi. Allah Teâlâ, onların Beytullah yanındaki ibadetlerinin ıslık ve el çırpılmaktan ibaret olduğunu bildirerek bu bâtil ibadet biçimini kınamıştır.

ŞERH

İbadet, insanların zevkine veya geleneğine göre belirlenmez; Allah ve Resûlü'nün bildirdiği şekilde yapılır. Bir davranışa dinî anlam yüklemek için şer'î delil gerekir. Câhiliye ehli kendi oluşturdukları uygulamaları ibadet edinmişti. Mümin ise ibadette sünnete bağlı kalır ve delilsiz uygulamaları dine sokmaz.

DELİL

“Onların Beyt'in yanındaki duaları,
ıslık çalmak ve el çırpılmaktan
başka bir şey değildi.”

(Enfâl, 35)

TEMEL DERSLER

- 1 İbadetlerin şekli vahiy tarafından belirlenir.
- 2 Delilsiz bir uygulama ibadet hâline getirilemez.
- 3 Gelenek, tek başına dinî delil değildir.
- 4 İbadette ölçü Kur'an ve sahih Sünnettir.

DİNİ OYUN VE EĞLENCE EDİNMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, dinlerini oyun ve eğlence edinmeleri idi. Allah'ın emirlerini ciddiyet ve teslimiyetle karşılamak yerine dini hafife alıyor, onun hükümlerini dünya hayatının eğlencesi içerisinde değersizleştiriyorlardı.

ŞERH

Din, eğlenceye dönüştürülecek veya alaya alınacak bir alan değildir. Mümin Allah'ın âyetlerine, ibadetlere ve dinin hükümlerine saygı ve teslimiyetle yaklaşır. Dinin sembollerini küçümsemek, ibadetleri gösteriye çevirmek veya dini eğlence aracı hâline getirmek câhiliye ahlâkıdır. İbadette esas ihlâs, tâzim ve Sünnete uygunluktur.

DELİL

“Dinlerini oyun ve eğlence edinen ve dünya hayatının aldattığı kimseleri bırak.”
(En'âm, 70)

TEMEL DERSLER

- 1 Din ciddiyet ve teslimiyetle yaşanır.
- 2 Allah'ın hükümleri hafife alınmaz.
- 3 İbadet gösteri ve eğlenceye dönüştürülmez.
- 4 Mümin dinin hükümlerine tâzim ve saygıyla yaklaşır.

DÜNYA NİMETLERİNİ ALLAH'IN RIZASININ ÖLÇÜSÜ SAYMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine verilen mal ve evlat çokluğunu Allah katında üstün ve değerli olduklarının delili saymalarıydı. Dünya nimetlerinin çokluğunun kendilerini Allah'a yaklaştırdığını ve azaptan koruyacağını zannediyorlardı.

ŞERH

Mal, makam, evlat ve dünya genişliği tek başına Allah'ın kuldan razı olduğunun göstergesi değildir. Allah dünya nimetlerini sevdiği kullarına da sevmediği kimselere de verebilir.

Allah katındaki gerçek üstünlük iman, takvâ ve salih amelledir. Mümin dünyadaki bolluğu kurtuluş belgesi saymaz; nimetin kendisi için bir imtihan olduğunu bilir.

DELİL

“Sizi huzurumuza yaklaştıracak olan ne mallarınız ne de evlatlarıdır. Ancak iman edip salih amel işleyenler başka.”

(Sebe', 37)

TEMEL DERSLER

- 1 Dünya zenginliği Allah'ın rızasının kesin delili değildir.
- 2 Mal ve evlat insan için bir imtihandır.
- 3 Allah katındaki üstünlüğün ölçüsü iman ve takvâdır.
- 4 Mümin nimete aldanmaz; onu Allah'a itaatte kullanır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ZAYIFLAR ÖNCE İMAN ETTİ DİYE HAKKI REDDETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, toplumda zayıf ve değersiz gördükleri insanların kendilerinden önce hakka iman etmelerini, hakkı kabul etmemek için gerekçe yapmalarıydı. Kibirlerinden dolayı, “Eğer bu gerçekten hayırlı olsaydı onlar bizi geçemezdi” diyerek vahiyden yüz çeviriyorlardı.

ŞERH

Hakkın doğruluğu, ona ilk uyanların toplumdaki makamıyla ölçülmez. Fakirlerin, zayıfların veya insanların küçümsediği kimselerin hakka önce ulaşması, hakkın değerini azaltmaz. Kibir, insanı açık delili reddetmeye kadar götürebilir. Mümin şahısların sosyal konumuna değil, sözün Kur'an ve Sünnete uygunluğuna bakar.

DELİL

“İnkâr edenler iman edenler hakkında:
‘Eğer o hayırlı bir şey olsaydı, onlar bizi
ona geçemezlerdi’ dediler.”

(Ahkâf, 11)

TEMEL DERSLER

- 1 Hakkın ölçüsü insanların makamı değildir.
- 2 Fakir veya zayıf kimselerin hakka uyması onu değersizleştirmez.
- 3 Kibir, hakkı kabul etmeye büyük bir engeldir.
- 4 Mümin kişilere değil, delile bakar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ZAYIFLAR ÖNCE UYDU DİYE HAKKI BÂTIL SAYMAK

ASİL METNİN ANLAMİ

Câhiliye ehli, toplumda küçümsedikleri ve zayıf gördükleri kimselerin kendilerinden önce hakka uymasını, o hakkın bâtil olduğuna delil sayıyordu. “Eğer bu hayırlı olsaydı onlar bizi geçemezdi” diyerek hakkı, deliliyle değil ona uyan insanların konumuyla değerlendiriyorlardı.

ŞERH

Hakkın doğruluğu, ona ilk uyan kişinin zenginliği, makamı veya toplumdaki itibarıyla belirlenmez. Hak, delille bilinir; insanların konumuyla değil. Fakir veya zayıf görülen bir kimsenin hakka önce ulaşması, o hakkı bâtil yapmaz. Mümin kibri bırakır, kimin söylediğine değil sözün Kur'an ve Sünnete uygunluğuna bakar.

DELİL

“Eğer o hayırlı bir şey olsaydı,
onlar bizi ona geçemezlerdi.”

(Ahkâf, 11)

TEMEL DERSLER

- 1 Hak, ona uyan insanların makamıyla ölçülmez.
- 2 Zayıfların hakka önce ulaşması hakkı bâtil yapmaz.
- 3 Kibir, insanı açık delili reddetmeye sürükleyebilir.
- 4 Mümin şahıslara değil, delile bakar.

HAKKA UYAN FAKİRLERİ KOVMAYI İSTEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, peygamberlere iman eden fakir ve zayıf kimselerin yanlarından uzaklaştırılmasını istemeleriydi. Kendi makam ve üstünlük anlayışları sebebiyle onlarla aynı mecliste bulunmayı küçümsüyor, böylece kibirlerini hakkın önüne geçiriyorlardı.

ŞERH

İslam'da insanın değeri malı, soyu veya toplumdaki makamıyla belirlenmez. Allah'a iman eden fakir bir Müslüman, dünya ölçülerine göre itibarlı görülen bir kimseden daha üstün olabilir. Davet meclislerinde ölçü takvâdır; zenginlik ve sosyal sınıf değildir. Mümin, hakka bağlı insanları dünyadaki konumları sebebiyle küçümsemez ve dışlamaz.

DELİL

“Rablerinin rızasını isteyerek sabah akşam
O'na dua edenleri yanından kovma.”

(En'âm, 52)

TEMEL DERSLER

- 1 Fakirlik insanın Allah katındaki değerini düşürmez.
- 2 Müminler mal ve makam sebebiyle dışlanmaz.
- 3 Üstünlüğün ölçüsü soy veya servet değil, takvâdır.
- 4 Kibir, insanı hak ehlini küçümsemeye sürükleyebilir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAK EHLİNİ KÜÇÜMSEYEREK ONLARI KOVMAYI İSTEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, peygamberlere uyan fakir ve zayıf müminleri küçümsüyor ve “Bunları yanından uzaklaştır” anlayışıyla hareket ediyordu. Kendilerini üstün gördükleri için hak ehliyle aynı mecliste bulunmayı istemiyor, insanların değerini imanla değil dünya ölçüleriyle belirliyorlardı.

ŞERH

Hak ehlinin değeri servet, soy ve toplumdaki makamla ölçülmez. Allah katında üstünlük takvâ ileidir. Fakir veya toplumda zayıf görülen bir mümini küçümsemek, kişinin kendi nefsinin üstün görmesinden kaynaklanabilir. Mümin, kardeşini dünyadaki konumuyla değil iman ve takvâ ölçüsüyle değerlendirir; kibir sebebiyle hak ehlini dışlamaz.

DELİL

“Ben iman edenleri
kovacak değilim.”
(Şuarâ, 114)

TEMEL DERSLER

- 1 Müminler dünya makamları sebebiyle küçümsenmez.
- 2 Fakirlik hak ehlinin değerini azaltmaz.
- 3 Kibir, insanı müminleri dışlamaya sürükleyebilir.
- 4 Allah katındaki üstünlüğün ölçüsü takvâdır.

PEYGAMBERLERİ YALANCILIKLA SUÇLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine Allah'ın âyetlerini tebliğ eden peygamberleri yalancılıkla suçlamalarıydı. Açık deliller ve hak kendilerine ulaştığı hâlde, peygamberlerin davetini kabul etmek yerine onları yalanlayarak vahiyden yüz çeviriyorlardı.

ŞERH

Peygamberleri yalanlamak, yalnız onların şahıslarını reddetmek değildir; Allah'tan getirdikleri vahyi reddetmektir. Peygamberler Allah'ın seçtiği güvenilir elçilerdir. Mümin, sahih olarak sabit olan vahye teslim olur; hevâsını, geleneğini veya insanların sözlerini onun önüne geçirmez. Hidayet, Resûllerin getirdiği hakka tâbi olmaktadır.

DELİL

“Senden önce de nice peygamberler yalanlandı;
fakat yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine sabrettiler.”
(En'âm, 34)

TEMEL DERSLER

- 1 Peygamberleri yalanlamak vahyi reddetmektir.
- 2 Resûller Allah'ın güvenilir elçileridir.
- 3 Hevâ ve gelenek vahyin önüne geçirilmez.
- 4 Hidayet, peygamberlerin getirdiği hakka uymaktır.

BAĞLI OLDUKLARI GRUBUN SÖYLEDİĞİYLE AMEL ETMEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehli, kendi topluluklarının ve önceki büyüklerinin yoluna bağlı olduklarını iddia ettikleri hâlde, gerçekte onların söyledikleriyle de amel etmiyorlardı. Allah, iman ettiklerini iddia eden Yahudilere, “Eğer gerçekten inanıyorsanız daha önce Allah’ın peygamberlerini niçin öldürüyordunuz?” diye onların çelişkisini ortaya koymuştur. Bu, kitabın 29. meselesidir.

ŞERH

Bir gruba, mezhebe veya âlime bağlı olduğunu söylemek tek başına gerçek bağlılık değildir. Kişi savunduğu yolun delillerini bilmeli ve hak olan hükümleriyle amel etmelidir. Câhiliye taassubunda kişi grubunun adını savunur fakat onun doğru esaslarına bile uymaz. Mümin şahıs ve grup taassubuna değil, Kur’an ve sahih Sünnetin deliline bağlıdır.

DELİL

“De ki: Eğer mumin idiyse, daha önce Allah’ın peygamberlerini niçin öldürüyordunuz?”

(Bakara, 91)

TEMEL DERSLER

- 1 Sadece mensubiyet iddiası gerçek bağlılık değildir.
- 2 Kişi savunduğu esaslarla amel etmelidir.
- 3 Grup taassubu delilin önüne geçirilmez.
- 4 Müminin nihai ölçüsü Kur’an ve sahih Sünnettir.

ALLAH HAKKINDA BİLGİSİZCE KONUŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin temel özelliklerinden biri, Allah hakkında ilimsizce konuşmalarıydı. Allah'ın dini, hükümleri, isim ve sıfatları hakkında vahye dayanmayan sözler söylüyor; kendi zanlarını ve bâtil görüşlerini Allah'a nispet ediyorlardı.

ŞERH

Allah hakkında bilgisizce konuşmak en tehlikeli günahlardandır; çünkü bundan şirk, bid'at ve helâl-haram konusunda bâtil hükümler doğar. Müslüman din hakkında konuşurken Kur'an'a, sahih Sünnete ve sahabenin anlayışına dayanır. Bilmediği konuda susmak eksiklik değil, ilmin ve takvânın gereğidir. Dinde zan ve hevâ değil, sahih delil esastır.

DELİL

“Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır.”

(A'râf, 33)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah hakkında delilsiz konuşmak haramdır.
- 2 Dinî hükümler zan ve hevâyla belirlenmez.
- 3 Bilmediği konuda susmak ilim ahlâkındandır.
- 4 İnanç ve hükümlerde ölçü sahih delildir.

ALLAH'A ÇOCUK NİSPET ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin büyük sapmalarından biri,
Allah'a çocuk nispet etmeleri idi.
Yahudiler Üzeyr'i, Hristiyanlar Mesih'i
Allah'ın oğlu saymış; müşrikler de melekleri
Allah'ın kızları kabul etmişlerdi.
Allah Teâlâ onların bu bâtil sözlerinden münezzektir.

ŞERH

Allah birdir, hiçbir şeye muhtaç değildir;
doğurmamış ve doğurulmamıştır.
O'na çocuk nispet etmek, Allah'ın kemaline
ve tevhid akidesine aykırıdır.
Mümin Allah'ı, kendisini Kur'an ve sahih Sünnette
tanıttığı şekilde tanır; yaratılmışlara ait özellikleri
Allah'a nispet etmez. Allah bütün eksikliklerden münezzektir.

DELİL

“Doğurmamış ve doğurulmamıştır.
Hiçbir şey O'na denk değildir.”

(İhlâs, 3-4)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'ın çocuğu yoktur.
- 2 Allah bütün yaratılmışların özelliklerinden münezzektir.
- 3 Allah hakkında yalnız vahyin bildirdiğine inanılır.
- 4 Tevhid, Allah'ı eş ve benzerden tenzih etmeyi gerektirir.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'A ORTAKLAR VE DENKLER EDİNMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri,
Allah'a denkler ve ortaklar edinmeleri idi.
Allah'ı sevmeleri gerektiği gibi başkalarını sevir;
dua, korku, ümit ve kulluk gibi
yalnız Allah'a ait ibadetlerden bir kısmını
O'nun dışındakilere yönleltiyorlardı.

ŞERH

Tevhid yalnız Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul etmek değildir;
bütün ibadetleri yalnız O'na tahsis etmektir.
Dua, tevekkül, kurban, adak, korku ve ümit gibi
ibadetlerden herhangi birini Allah'tan başkasına
yöneltmek tevhidle bağdaşmaz.
Mümin Allah'ı sever, yalnız O'na ibadet eder ve
ibadette hiçbir varlığı O'na ortak koşmaz.

DELİL

“İnsanlardan bazıları Allah'tan başkalarını
O'na denkler edinir ve onları Allah'ı sever gibi severler.
İman edenlerin Allah'a olan sevgileri
ise daha kuvvetlidir.”

(Bakara, 165)

TEMEL DERSLER

- 1 Bütün ibadetler yalnız Allah'a yapılır.
- 2 Allah'a ibadette hiçbir ortak koşulmaz.
- 3 Dua ve kulluk yalnız Allah'ın hakkıdır.
- 4 Tevhid, ibadeti bütünüyle Allah'a tahsis etmektir.

ALLAH'IN ÂYETLERİNİ İNKÂR ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetlerini bildikleri hâlde inkâr etmeleri ve onlardan yüz çevirmeleriydi. Kendilerine hak açıklandığında teslim olmak yerine kibir, taassup ve hevâ sebebiyle Allah'ın delillerini reddediyorlardı.

ŞERH

Allah'ın âyetleri karşısında müminin tavrı iman ve teslimiyettir. Bir hükmün nefse ağır gelmesi veya toplumun alışkanlıklarına aykırı olması, onu reddetmeye gerekçe olamaz. Hak, insanların arzularına göre değişmez. Müslüman sahih delil kendisine ulaştığında hevâsını ve görüşünü vahye tâbi kılar; Allah'ın âyetlerinden yüz çevirmez.

DELİL

“Âyetlerimizi ancak kâfirler inkâr eder.”
(Ankebût, 47)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'ın âyetlerine iman ve teslimiyet gerekir.
- 2 Hevâ, vahyin önüne geçirilmez.
- 3 Hak insanların arzularına göre değişmez.
- 4 Mümin sahih delil karşısında görüşünü vahye tâbi kılar.

ALLAH'IN BAZI HÜKÜMLERİNİ KABUL EDİP BAZILARINI REDDETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın dininden kendi arzularına uygun olanı kabul edip uygun olmayanı terk etmeleri idi. Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr ederek vahye bütünüyle teslim olmuyor, dini kendi isteklerine göre parçalıyorlardı.

ŞERH

İman, Allah'ın hükümleri arasında hevâya göre seçim yapmak değildir. Mümin Kur'an ve sahih Sünnetle sabit olan hükümlerin tamamına iman eder ve Allah'ın hükmüne teslim olur. Bir hükmü nefesine, çevresine veya zamanın anlayışına uymadığı için reddetmek vahye teslimiyetle bağdaşmaz. Müslümanın ölçüsü kendi arzusu değil, Allah ve Resûlü'nün hükmüdür.

DELİL

“Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?”

(Bakara, 85)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'ın dini bir bütündür.
- 2 Vahyin hükümleri hevâya göre seçilmez.
- 3 Mümin sahih olarak sabit olan hükme teslim olur.
- 4 Ölçü insanların arzuları değil, Allah'ın hükmüdür.

ALLAH'IN KELÂMINI TAHRİF ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kelâmını işittikten ve manasını bildikten sonra onu değiştirmeleri ve maksadından saptırmalarıydı. Vahyi olduğu gibi kabul etmek yerine kelimeleri yerlerinden oynatıyor, Allah'ın muradına aykırı anlamlar vererek kendi görüşlerine uygun hâle getirmeye çalışıyorlardı.

ŞERH

Vahye teslimiyet, Allah'ın kelâmını geldiği şekilde kabul etmeyi gerektirir. Nassın lafzını değiştirmek veya açık manasını bâtil bir yoruma çekmek tahriftir. Mümin Kur'an ve sahih Sünneti sahabenin ve Selefin anlayışı üzere anlamaya çalışır; önceden benimsediği görüşü doğrulamak için delilin manasını eğip bükmez. Hak karşısında görüş değiştirilir; hak, görüşe uydurulmaz.

DELİL

“Onlardan bir grup Allah'ın kelâmını işitir, onu anladıktan sonra bile bile tahrif ederdi.”

(Bakara, 75)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'ın kelâmı hevâya göre yorumlanmaz.
- 2 Nassın manasını bile bile saptırmak tahriftir.
- 3 Kur'an ve Sünnet Selefin anlayışı üzere anlaşılır.
- 4 Delil görüşe değil, görüş delile tâbi kılınır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAKKI BİLDİKTEN SONRA GİZLEMEK

ASİL METNİN ANLAMİ

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine gelen hakkı ve Allah'ın indirdiği açık delilleri bildikleri hâlde gizlemeleriydi. İnsanların gerçeği öğrenmesini engellemek için ilmi açıklamıyor, böylece kendi makamlarını, menfaatlerini ve bâtil anlayışlarını korumaya çalışıyorlardı.

ŞERH

Şer'î ilim bir emanet olup ihtiyaç hâlinde hakkın açıklanması gerekir. Bir kimsenin makam, menfaat, taassup veya insanların tepkisinden korkması sebebiyle bildiği hakkı gizlemesi ağır bir tehlikedir. Mümin delili kendi arzusuna göre saklamaz; ilmi hikmet ve adaletle açıklar. Hak, şahısların ve grupların menfaatine değil, Allah'ın rızasına tâbi kılınır.

DELİL

İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti, Kitapta insanlara açıkladıktan sonra gizleyenler var ya, işte onlara Allah lânet eder.”

(Bakara, 159)

TEMEL DERSLER

- 1 Şer'î ilim bir emanettir.
- 2 Hak dünyevî menfaat için gizlenmez.
- 3 İlmi açıklamada hikmet ve adalet gözetilir.
- 4 Mümin hakkı Allah'ın rızası için açıklar.

HAKKI BÂTILLA KARIŞTIRMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hakkı bâtilla karıştırmaları ve gerçeği bildikleri hâlde gizlemeleriydi. Bâtıl düşüncelerini kabul ettirebilmek için onları hak sözlerle süslüyor, böylece insanların hak ile bâtılı birbirinden ayırmasını zorlaştırıyorlardı.

ŞERH

Bâtılın en tehlikeli şekillerinden biri, açıkça bâtıl olarak değil hakla karıştırılarak sunulmasıdır. İnsan doğru olan bazı sözleri duyunca araya sokulan yanlış da kabul edebilir. Mümin meseleleri Kur'an, sahih Sünnet ve Selefin anlayışıyla tartar; hak ile bâtılı birbirinden ayırır. Hakkı savunurken bâtıla ihtiyaç duymaz ve gerçeğin hiçbir kısmını gizlemez.

DELİL

“Hakkı bâtilla karıştırmayın ve bile bile hakkı gizlemeyin.”

(Bakara, 42)

TEMEL DERSLER

- 1 Hak ile bâtıl birbirine karıştırılmaz.
- 2 Bâtıl, doğru sözlerle süslenerek hak hâline gelmez.
- 3 Ölçü Kur'an, sahih Sünnet ve Selefin anlayışıdır.
- 4 Mümin bildiği hakkı açıklar ve gizlemez.

ALLAH'IN KELÂMINI YERİNDEN DEĞİŞTİRMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kelâmını asıl yerinden ve maksadından değiştirmeleriydi. Kendilerine bildirilen hükümleri olduğu gibi kabul etmek yerine lafızları veya manaları üzerinde oynuyor, vahyi kendi arzu ve görüşlerine uygun şekilde yorumlayarak insanları haktan uzaklaştırıyorlardı.

ŞERH

Vahiy karşısında asıl olan teslimiyettir; nassı önceden benimsenmiş görüşlere uydurmak değildir. Lafzı değiştirmek veya sahih manayı terk ederek delili bâtil bir yoruma çekmek tahrif yollarındandır. Mümin Kur'an ve sahih Sünneti sahabenin ve Selefin anlayışı üzere anlamaya çalışır. Delilin açık manası kişilerin, mezheplerin veya grupların görüşleri uğruna değiştirilmez.

DELİL

“Onlar kelimeleri
yerlerinden değiştirirler.”

(Nisâ, 46)

TEMEL DERSLER

- 1 Vahyin lafzı ve manası korunur.
- 2 Nasslar hevâya göre eğilip bükülmez.
- 3 Kur'an ve Sünnet Selefin anlayışı üzere anlaşılır.
- 4 Görüşler delile tâbi olur; delil görüşlere uydurulmaz.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'A YALAN İSNAT ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah hakkında gerçeğe dayanmayan sözler söylemeleri ve bunları Allah'a nispet etmeleri idi. Kendi bâtil inançlarını, hükümlerini ve geleneklerini din gibi gösteriyor; Allah'ın söylemediği şeyleri O'na isnat ederek insanları haktan uzaklaştırıyorlardı.

ŞERH

Allah'a yalan isnat etmek, din adına işlenebilecek en ağır suçlardan biridir. Bir şeyi delilsiz biçimde helâl, haram veya dinden saymak Allah hakkında bilgisizce konuşmaya girer. Mümin inanç ve hüküm meselelerinde Kur'an'a ve sahih Sünnete dayanır; kendi görüşünü Allah'ın hükmü gibi sunmaz. Dinde konuşmanın temeli ilim, sahih delil ve Allah korkusudur.

DELİL

“Allah hakkında yalan uydurandan
daha zalim kim olabilir?”

(En'âm, 21)

TEMEL DERSLER

- 1 Allah'a delilsiz söz nispet edilmez.
- 2 Helâl ve haram delille belirlenir.
- 3 Kişisel görüş dinin hükmü gibi sunulmaz.
- 4 Din hakkında konuşmanın temeli ilim ve sahih delildir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN ÂYETLERİ HAKKINDA TARTIŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetleri kendilerine açıklandığında teslim olmak yerine onlar hakkında bâtil yollarla tartışmalarıydı. Maksatları hakkı öğrenmek değil, şüpheler ortaya atarak vahyi reddetmek ve insanları Allah'ın yolundan uzaklaştırmaktı.

ŞERH

Delili anlamak için soru sormak ve ilmî müzakere yapmak meşrudur; yasaklanan, hakkı reddetmek için yapılan bâtil mücadeledir. Mümin Kur'an ve sahih Sünnet karşısında teslimiyet gösterir; hevâsını savunmak için nasslarla çekişmez. Şüphe ortaya çıktığında onu vahiy ve Selefın anlayışıyla giderir. İlmî konuşmanın gayesi üstün gelmek değil, hakkı bulmak ve ona tâbi olmaktır.

DELİL

“Allah'ın âyetleri hakkında
ancak inkâr edenler mücadele eder.”

(Mü'min, 4)

TEMEL DERSLER

- 1 Hakkı öğrenmek için soru sormak meşrudur.
- 2 Vahyi reddetmek amacıyla tartışmak bâtıldır.
- 3 Şüpheler Kur'an ve sahih Sünnetle giderilir.
- 4 İlmî müzakerenin gayesi hakka ulaşmaktır.

HAK GELDİĞİNDE ONU SİHİR DİYE NİTELEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine açık hak ve Allah'ın vahyi geldiğinde onu kabul etmek yerine "Bu bir sihirdir" diyerek reddetmeleri idi. Böylece delille karşılık veremedikleri hakikati kötü bir isimle niteleyerek insanların ondan uzaklaşmasını sağlamaya çalışıyorlardı.

ŞERH

Bâtıl ehlinin yöntemlerinden biri, delille çürütemediği hakka kötü isimler vermektir. Bir sözün yanlışlığı ona takılan isimle değil, Kur'an ve sahih Sünnete aykırılığıyla ortaya konur. Mümin isimlendirmelere ve propagandaya aldanmaz; sözün deliliyle değerlendirir. Hak, insanların onu nasıl adlandırdığıyla değişmez.

DELİL

"Hak kendilerine gelince:
'Bu apaçık bir sihirdir' dediler."
(Sebe', 43)

TEMEL DERSLER

- 1 Hak, kötü isimler verilerek bâtıl hâle gelmez.
- 2 Bir görüş delille değerlendirilir.
- 3 Mümin propaganda ve etiketlere aldanmaz.
- 4 Ölçü Kur'an ve sahih Sünnettir.

PEYGAMBERLERİ SİHİRBAZLIKLA SUÇLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın elçilerini ve onların getirdiği vahyi kabul etmek yerine peygamberleri sihirbazlıkla suçlamalarıydı. Farklı zamanlarda yaşayan inkârcı toplumların aynı sözü tekrar etmeleri, hakkı reddetme yöntemlerinin birbirine benzediğini göstermektedir.

ŞERH

Peygamberlere “sihirbaz” denilmesi delile dayanan bir hüküm değil, davetlerini etkisiz hâle getirmek için kullanılan bir ithamdı. Bâtıl ehli bazen delille cevap veremediği hak sahibini kötü isimlerle tanıtarak insanları ondan uzaklaştırmaya çalışır. Mümin şahıslar hakkında kullanılan etiketlere değil, ortaya konulan sözün Kur'an ve sahih Sünnete uygunluğuna bakar. Hak, iftira ve kötü isimlendirmelerle değişmez.

DELİL

“Onlardan öncekilere de ne zaman bir peygamber geldiyse mutlaka: ‘Sihirbazdır veya delidir’ dediler.”

(Zâriyât, 52)

TEMEL DERSLER

- 1 Peygamberler tarih boyunca bâtıl ithamlara uğramıştır.
- 2 Kötü isimlendirme delilin yerine geçmez.
- 3 Bir davet Kur'an ve sahih Sünnet ölçüsüyle değerlendirilir.
- 4 Hak, iftira ve propagandayla bâtıl hâle gelmez.

PEYGAMBERLERİ DELİLİKLE SUÇLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, peygamberlerin getirdiği hakka cevap veremediklerinde onları delilikle suçlamalarıydı.

Bu ithamı farklı ümmetlerin tekrar etmesi, peygamberleri yalanlayanların yöntemlerinin birbirine benzediğini göstermektedir. Böylece hakikati delille reddetmek yerine peygamberlerin şahsiyetlerini itibarsızlaştırmaya çalışıyorlardı.

ŞERH

Hak sahibini kötü sıfatlarla yaftalamak, delile verilmiş bir cevap değildir. Bâtıl ehli bazen ortaya konulan delili çürütemeyince davetçinin şahsına yönelir ve insanları ondan uzaklaştırmaya çalışır. Mümin sözleri kişilere takılan etiketlerle değil, Kur'an ve sahih Sünnet ölçüsüyle değerlendirir. Hak sahibine yöneltilen iftira, hakkın doğruluğunu ortadan kaldırmaz.

DELİL

“Onlardan öncekilere de ne zaman bir peygamber geldiyse mutlaka: ‘Sihirbazdır veya delidir’ dediler.”

(Zâriyât, 52)

TEMEL DERSLER

- 1 Şahsa saldırmak delile cevap değildir.
- 2 Peygamberler bâtil ithamlara sabretmiştir.
- 3 Sözler etiketlerle değil delille değerlendirilir.
- 4 İftira hakkı bâtil hâle getirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

PEYGAMBERLERİ ŞAİRLİKLE SUÇLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın elçisinin getirdiği vahyi kabul etmek yerine onu şairlikle suçlamalarıydı. Kur'an'ın Allah'tan gelen vahiy olduğunu reddedebilmek için Peygamber'in söylediklerini şiir gibi göstermeye ve böylece insanların vahye iman etmesini engellemeye çalışıyorlardı.

ŞERH

Kur'an şiir, Peygamber ﷺ de şair değildir. Kur'an Allah'ın kelâmı, Muhammed ﷺ ise O'nun elçisidir. Müşrikler Kur'an'ın eşsiz üslubu karşısında benzerini ortaya koyamayınca onu farklı isimlerle itibarsızlaştırmaya çalıştılar. Mümin vahyi insanların yakıştırmalarıyla değil, sahih delille değerlendirir. Hakikate verilen bâtil isimler onun mahiyetini değiştirmez.

DELİL

“Yoksa onlar: ‘O bir şairdir;
zamanın onun başına getireceği
felaketi bekliyoruz’ mu diyorlar?”

(Tür, 30)

TEMEL DERSLER

- 1 Kur'an şiir değil, Allah'ın kelâmıdır.
- 2 Muhammed ﷺ Allah'ın Resûlüdür.
- 3 Bâtıl isimlendirmeler vahyin hakikatini değiştirmez.
- 4 Mümin vahyi sahih delille değerlendirir.

VAHYİ ÖNCEKİLERİN MASALLARI SAYMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetleri kendilerine okunduğunda onları kabul etmek yerine "öncekilerin masalları" diyerek küçümsemeleriydi. Böylece vahyin Allah'tan geldiğini inkâr ediyor, Kur'an'daki haberleri geçmiş milletlerden aktarılmış sıradan hikâyeler gibi göstermeye çalışıyorlardı.

ŞERH

Kur'an insanların meydana getirdiği hikâyelerden oluşan bir kitap değil, Allah'ın indirdiği vahiydir. Geçmiş ümmetlere dair haberler de ibret, öğüt ve hidayet için bildirilmiştir. Mümin vahyin haberlerini küçümsemez; Allah ve Resûlü'nden sahih olarak gelen haberlere iman eder. Bir hakikati alaycı veya küçümseyici isimlerle anmak onun doğruluğunu ortadan kaldırmaz.

DELİL

"Âyetlerimiz ona okunduğu zaman:
'Öncekilerin masallarıdır' der."

(Kalem, 15)

TEMEL DERSLER

- 1 Kur'an Allah'ın indirdiği vahiydir.
- 2 Kur'an'daki kıssalar ibret ve hidayet içindir.
- 3 Sahih vahiy haberlerine iman edilir.
- 4 Küçümseyici isimler hakkın değerini değiştirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

VAHYİ İNSAN SÖZÜ SAYMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın indirdiği vahyi kabul etmek yerine onun bir insan sözü olduğunu iddia etmeleri idi. Kur'an'ın Allah'ın kelâmı olduğunu inkâr ederek onu beşer tarafından meydana getirilmiş bir söz gibi göstermeye çalışıyorlardı.

ŞERH

Kur'an, Muhammed ﷺ'in veya başka bir insanın sözü değildir; Allah'ın indirdiği kelâmıdır. Resûlullah ﷺ vahyi insanlara tebliğ eden elçidir. Mümin Kur'an'ın Allah'tan geldiğine iman eder ve onu insanların düşünce ve sözleriyle aynı seviyeye indirmez. Vahyin kaynağı Allah olduğu için onun karşısındaki tavır teslimiyet ve itaattir.

DELİL

“Bu, ancak bir insan sözüdür, dedi.”
(Müddessir, 25)

TEMEL DERSLER

- 1 Kur'an Allah'ın kelâmıdır.
- 2 Kur'an beşer sözü değildir.
- 3 Resûlullah ﷺ vahyi tebliğ eden elçidir.
- 4 Mümin vahye iman eder ve teslim olur.

KUR'AN'I BAŞKASININ ÖĞRETTİĞİNİ İDDİA ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Kur'an'ın Allah tarafından indirildiğini kabul etmemek için onu Peygamber'e ﷺ başka bir insanın öğrettiğini iddia etmeleri idi. Böylece vahyin ilâhî kaynağını inkâr ediyor ve Kur'an'ı beşerî bir öğretinin ürünü gibi göstermeye çalışıyorlardı.

ŞERH

Kur'an'ın kaynağı Allah'tır; Resûlullah ﷺ onu insanlardan öğrenmemiştir. Müşriklerin bu iddiası delilsizdi ve Kur'an onların sözünü açıkça reddetti. Kur'an'ın dili apaçık Arapçadır ve onun benzerini meydana getirme konusunda insanlara meydan okunmuştur. Mümin Kur'an'ın Allah tarafından indirildiğine kesin olarak iman eder ve vahyin kaynağı hakkında ortaya atılan delilsiz iddialara itibar etmez.

DELİL

“Biz onların: ‘Ona ancak bir insan öğretiyor’ dediklerini elbette biliyoruz.”

(Nahl, 103)

TEMEL DERSLER

- 1 Kur'an'ın kaynağı Allah'tır.
- 2 Resûlullah ﷺ Kur'an'ı bir insandan öğrenmemiştir.
- 3 Delilsiz iddialar vahyin hakikatini değiştirmez.
- 4 Mümin Kur'an'ın Allah tarafından indirildiğine iman eder.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

PEYGAMBERDEN UYGUNSUZ MUCİZELER İSTEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine açık deliller geldiği hâlde iman etmek yerine peygamberlerden kendi arzularına göre olağanüstü mucizeler istemeleriydi. Yerden pınar fışkırtılması, gökten parçalar düşürülmesi veya Allah'ın ve meleklerin karşısına getirilmesi gibi taleplerde bulunarak imanlarını sürekli yeni şartlara bağlıyorlardı.

ŞERH

Mucize peygamberin kendi gücüyle meydana getirdiği bir şey değil, Allah'ın dilemesiyle gerçekleşen bir âyettir. Hakkı arayan kimse kendisine yeterli delil ulaştığında teslim olur; iman etmemek için sürekli yeni şartlar ileri sürmez. Müşriklerin bu taleplerinin temelinde çoğu zaman delil arayışı değil, inat ve yüz çevirme bulunuyordu. Mümin hidayeti Allah'ın indirdiği vahiyde arar ve sahih delile teslim olur.

DELİL

“Dediler ki: ‘Bize yerden
bir pınar fışkırtmadıkça
sana asla inanmayacağız.’”
(İsrâ, 90)

TEMEL DERSLER

- 1 Mucizeler yalnız Allah'ın dilemesiyle gerçekleşir.
- 2 İman sürekli yeni şartlara bağlanmaz.
- 3 Açık delil karşısında inat terk edilir.
- 4 Hidayetin ölçüsü vahiy ve sahih delildir.

MELEKLERİN GELMESİNİ İSTEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine peygamber ve açık deliller geldiği hâlde iman etmek için meleklerin kendilerine gelmesini şart koşmalarıydı. Vahye teslim olmak yerine olağanüstü şeyler görmeyi talep ediyor, böylece iman etmemek için sürekli yeni bahaneler ileri sürüyorlardı.

ŞERH

Allah peygamberlerini açık delillerle göndermiştir. Hakkı arayan kimse sahih delil kendisine ulaştığında teslim olur; gayb âlemine ait şeyleri gözleriyle görmeyi iman için şart koşmaz. Melekleri görmek hidayetin ölçüsü değildir. Mümin Allah ve Resûlü'nden sahih olarak gelen haberlere iman eder; imanını kendi belirlediği olağanüstü şartlara bağlamaz.

DELİL

“Bize melekler indirilmeli veya
Rabbimizi görmeliydik, dediler.”

(Furkân, 21)

TEMEL DERSLER

- 1 İman olağanüstü taleplere bağlanmaz.
- 2 Gayba, sahih vahyin haber verdiği şekilde iman edilir.
- 3 Açık delil karşısında yeni bahaneler aranmaz.
- 4 Hidayetin ölçüsü vahiy ve sahih delildir.

ALLAH'I GÖRMİYİ İMAN İÇİN ŞART KOŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine peygamber ve açık deliller geldiği hâlde iman etmek için Allah'ı dünyada açıkça görmeyi istemeleriydi. Vahyin haberine teslim olmak yerine gayba iman etmeyi reddediyor, imanlarını gözleriyle görme şartına bağlıyorlardı.

ŞERH

İmanın temel özelliklerinden biri gayba imandır. Mümin Allah'ın kendisi ve gayb âlemi hakkında bildirdiği sahih haberlere teslim olur; iman etmek için her şeyi dünyada gözüyle görmeyi şart koşmaz. Ehl-i Sünnet, müminlerin âhirette Rablerini hak olarak göreceğine iman eder; fakat dünyada Allah'ı görmeyi imanın şartı hâline getirmez. Hidayet, vahye teslimiyetle olur.

DELİL

“Allah'ı açıkça görmedikçe
sana asla inanmayacağız, demiştiniz.”

(Bakara, 55)

TEMEL DERSLER

- 1 İmanın esaslarından biri gayba imandır.
- 2 İman, Allah'ı dünyada görme şartına bağlanmaz.
- 3 Müminler âhirette Rablerini görecektir.
- 4 Mümin sahih vahyin haberine teslim olur.

HAKKI KABUL ETMEK İÇİN OLAĞANÜSTÜ ŞARTLAR İLERİ SÜRMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine peygamber ve açık deliller geldiği hâlde iman etmek yerine sürekli yeni şartlar ileri sürmeleri idi. Hakkı kabul etmeyi; gökten kitap indirilmesi, meleklerin görülmesi veya kendi istedikleri olağanüstü olayların gerçekleşmesi gibi taleplere bağlıyorlardı.

ŞERH

- Hakkı arayan kimsenin ölçüsü, Allah'ın indirdiği vahiy ve sahih delildir.
- Hak açıkça ortaya çıktıktan sonra "Şunu da görürsem inanırım, şu gerçekleşirse kabul ederim" diyerek sürekli yeni şartlar ileri sürmek hak arayışı değil, yüz çevirmenin bir yolu olabilir.
- Mümin kendi arzusunu vahyin önüne geçirmez. Allah ve Resûlü'nden sahih delil geldiğinde teslim olur.
- Hidayet, insanın Allah'a şart koşmasıyla değil, Allah'ın deliline boyun eğmesiyle gerçekleşir.

TÜRKÇE DELİL

"Onlardan her biri kendisine açılmış sahifeler verilmesini istiyor."

(Müddessir, 52)

4 TEMEL DERS

1

Hak, insanların koyduğu şartlara bağlı değildir.

2

Açık delil geldiğinde mümin teslim olur.

3

Sürekli yeni mucize istemek iman için ölçü değildir.

4

Ölçü Kur'an ve sahih Sünnettir.

UBEYDULLAH ARSLAN

— İSLAM DAVETÇİSİ —

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN HİKMETİNİ TENKİT ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah Teâlâ'nın hikmetini tenkit etmeleri ve O'nun hüküm ve takdirlerini kendi sınırlı akıllarıyla sorgulamalarıdır.

ŞERH

- ➔ Allah'ın bir hükmündeki veya takdirindeki hikmeti sen anlayamayabilirsin. Fakat senin hikmeti görememen, Allah'ın hükmünde hikmet bulunmadığı anlamına gelmez.
- ➔ Allah el-Hakîm'dir. O'nun yaratmasında, emretmesinde, yasaklamasında ve takdirinde hikmet vardır.
- ➔ Mümin: **"Ben hikmetini anlayamasam da Rabbim hikmetsiz iş yapmaz."** der ve Allah'ın hükmüne teslim olur.

TÜRKÇE DELİL

**"O, yaptığından sorguya çekilmez;
onlar ise sorguya çekileceklerdir."**
(Enbiyâ, 23)

• 4 TEMEL DERS •

1

Allah'ın bütün hükümleri hikmet üzeredir.

2

Senin hikmeti anlayamaman, hikmet olmadığı anlamına gelmez.

3

Aklını vahyin önüne geçirme.

4

Mümin Allah'ın hükmüne teslim olur.

HAKKI REDDETMEK İÇİN HİLE VE TUZAKLARA BAŞVURMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, peygamberlerin getirdiği hakkı etkisiz hâle getirmek için açık veya gizli hilelere başvurmalarıdır. Hak karşısında delille mücadele edemeyince insanları ondan uzaklaştıracak plan ve yöntemler kullanırlar. Bu, asıl metindeki 53. meseledir.

ŞERH

- ➔ Hak, delille karşılanmalıdır. Fakat câhiliye yöntemi bazen delille delille cevap vermek yerine hile, propaganda ve insanlarda şüphe oluşturma yoluna başvurmaktır.
- ➔ Kur'an bunun bir örneğini Ehl-i Kitap'tan bir grubun planında bildirir: Günün başında iman etmiş gibi görünmelerini, sonunda ise inkâr etmelerini söylemişlerdi. Amaçları, müminlerin dinleri hakkında şüpheyi düşmelerini sağlamaktı.
- ➔ Mümin ise hakkı hileyle değil delille, bâtilı da aldatmayla değil ilimle ortaya koyar.

TÜRKÇE DELİL

"Onlar tuzak kurdular. Allah da onların tuzaklarını boşa çıkardı. Allah, tuzakları boşa çıkaranların en hayırlısıdır."
(Âl-i İmrân, 54)

4 TEMEL DERS

1

Hakka karşı hile kullanmak câhiliye yöntemidir.

2

Mümin hakkı delille savunur.

3

İnsanları dinden şüphe ettirmek için aldatmaya başvurulmaz.

4

Hile hakikati değiştiremez; ölçü vahiy ve sahih delildir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAKKI KABUL EDİYORMUŞ GÖRÜNEREK ONU REDDETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin yöntemlerinden biri, hakkı gerçekten kabul etmek için değil, sonunda onu reddetmeye ve insanları ondan uzaklaştırmaya ulaşmak için geçici olarak kabul etmiş görünmeleridir. 54. mesele kaynaklarda “hakkı ikrar ederek onunla hakkı defetmeye ulaşmak” şeklinde geçer.

ŞERH

- ➔ Ehl-i Kitap’tan bir grup kendi aralarında, müminlere indirilene günün başında iman etmiş gibi görünmeyi, günün sonunda ise inkâr etmeyi planladı.
- ➔ Amaçları hakka tabi olmak değildi. İnsanlarda:
“Bunlar araştırdı, önce kabul etti, sonra yanlış olduğunu gördü.” şüphesini meydana getirmek istiyorlardı.
- ➔ Bu sebeple mümin, bir kimsenin yalnızca “Ben de kabul ediyorum.” demesine değil; hak karşısındaki samimiyetine ve istikametine bakar.
- ➔ Hak, insanları kandırmak için kullanılacak bir araç değildir.

TÜRKÇE DELİL

“Kitap ehlinden bir grup dedi ki: İman edenlere indirilene günün başında iman edin, sonunda ise inkâr edin; belki onlar da dönerler.”
(Âl-i İmrân, 72)

1

Hakka karşı kabul etmiş görünerek onunla mücadele etmek câhiliye yöntemidir.

4 TEMEL DERS

2

İman ve ilim, insanları kandırmanın aracı yapılamaz.

3

Hak karşısında samimiyet ve teslimiyet gerekir.

4

Mümin hakkı kabul eder ve onda sebat eder.

MEZHEP VE GRUP TAASSUBUYLA HAKKI REDDETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendi mezhep, grup veya yollarına taassupla bağlanmaları ve hak başka bir taraftan geldiğinde onu kabul etmemeleridir.

55. mesele asıl metinde bu anlamda “**mezhebe taassup**” olarak zikredilir.

ŞERH

- ➔ Bir görüşü benimsemek başka, hak ortaya çıktıktan sonra sırf kendi grubuna veya mezhebine aykırı olduğu için onu reddetmek başkadır.
- ➔ Müminin ölçüsü şahıs, grup veya mezhep değildir; **Kur'an ve sahih Sünnettir.**
- ➔ Kendi imamına, hocasına veya çevresine duyduğu bağlılık sebebiyle açık delili reddetmez. Hak kimden gelirse gelsin kabul eder.
- ➔ “**Bizimkiler böyle söylemedi.**” sözü, sahih delilin önüne geçirilemez.
- ➔ Selefin yolu kör taassup değil, delile tâbi olmaktır. Bu mesele şerhlerde de, hakkı başka bir taraftan geldiği için reddeden mezhep taassubuna karşı açıklanır.

TÜRKÇE DELİL

“Yalnız sizin dininize uyanlara inanınız.”

(Âl-i İmrân, 73)

4 TEMEL DERS

1

Hak, grup ve mezheplerle ölçülmez.

2

Sahihi delil geldiğinde taassup terk edilir.

3

Hiçbir imam veya hoca Resûlullah'ın ﷺ önüne geçirilmez.

4

Mümin şahsa değil, hakka tâbi olur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

İSLÂM'A UYMAI ŞİRK DİYE İSİMLENDİRMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'a teslim olmayı ve İslâm'a tâbi olmayı tersine çevirerek şirk gibi göstermeleridir. Böylece tevhid kötülenir, hakka tâbi olan kimse sanki insanlara kulluk ediyormuş gibi gösterilir. 56. mesele kaynak sıralamasında bu başlıkla geçmektedir.

ŞERH

- ➔ İslâm, bir âlime, peygambere veya herhangi bir insana kulluk etmek değildir. İslâm, yalnız Allah'a kulluk etmek ve Allah'ın gönderdiği peygamberlere tâbi olmaktır.
- ➔ Peygambere ﷺ tâbi olmak da ona ibadet etmek değildir; Allah emrettiği için Resûlü'ne itaat etmektir.
- ➔ Câhiliye mantığı ise kavramları ters yüz eder: Tevhidi şirk, sünnete bağlılığı sapma, hakka teslimiyeti ise kör bağıllık gibi göstermeye çalışır.
- ➔ Mümin isimlere ve propagandaya değil, hakikatin kendisine ve delile bakar.

TÜRKÇE DELİL

"Hiçbir insanın, Allah kendisine kitap, hüküm ve peygamberlik verdikten sonra insanlara: 'Allah'ı bırakıp bana kullar olun.' demesi mümkün değildir."
(Â-i İmrân, 79)

4 TEMEL DERS

1

İslâm'a tâbi olmak şirk değil, Allah'a teslimiyettir.

2

Peygambere itaat, peygambere ibadet etmek değildir.

3

Bâtılın hakka taktığı isimler ölçü değildir.

4

Mümin kavramlara değil, Kur'an ve Sünnetin gösterdiği hakikate bakar.

ALLAH'IN KELÂMINI ANLAMINDAN SAPTIRMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kelâmını geldiği hak anlam üzere kabul etmek yerine, kelimeleri ve manaları değiştirerek kendi arzularına uygun hâle getirmeleridir.

ŞERH

- Tahrif yalnızca bir kelimeyi değiştirmek değildir. Allah'ın muradını bozacak şekilde nassın anlamını başka yöne çekmek de tahriftir.
- Mümin Kur'an ve Sünneti kendi görüşüne uydurmaya çalışmaz. Tam tersine **kendi görüşünü Kur'an ve Sünnete göre düzeltir.**
- Bir ayet veya hadis kişinin düşüncesine aykırı geldiğinde yapılacak şey, onun anlamını zorlayarak değiştirmek değil; Selefın anlayışı üzere doğru manasını öğrenmek ve **teslim olmaktır.**
- Tahrif eden kimse, insanları hakka değil, kendi hevâsına tâbi kılmak ister.

TÜRKÇE DELİL

"Onlardan bir grup, kelimeleri yerlerinden tahrif ederler."

(Mâide, 13)

4 TEMEL DERS

1

Allah'ın kelâmı hevaya göre yorumlanmaz.

2

Nassın anlamını bozmak tahriftir.

3

Ölçü, Kur'an ve Sünnetin doğru anlaşılmasıdır.

4

Mümin vahyi görüşüne uydurmaz; görüşünü vahye uydurur.

DİLİ EĞİP BÜKEREK KİTABI YANLIŞ GÖSTERMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kitabındanmış gibi anlaşılsın diye sözleri dilleriyle eğip bükmeleri, okuyuş ve ifadeleri değiştirerek insanları yanıltmalarıdır.

ŞERH

Bu mesele 57. dersteki tahrifle yakından bağlantılıdır.

- ➡ 57'de: Kelâmın anlamını yerinden saptırmak vardı.
- ➡ 58'de: Sözü söyleyiş ve aktarış biçimiyle Kitap'tanmış gibi göstermek vardır.
- ➡ İnsan kendi sözünü dine nispet ederek, ifadeyi değiştirerek veya Allah'ın kitabında bulunmayan bir şeyi **"Bu Allah'ın hükmüdür."** diye sunarak insanları yanıltamaz.
- ➡ Mümin dini aktarırken sözü değiştirmez; Allah'a ait olanı Allah'a, insan sözünü de sahibine nispet eder.

TÜRKÇE DELİL

"Onlardan bir grup, Kitap'tan olmadığı hâlde siz onu Kitap'tan sanasınız diye dillerini Kitap ile eğip bükler."

(Âl-i İmrân, 78)

4 TEMEL DERS

1

Dini aktarırken söz değiştirilmez.

2

İnsan sözü Allah'ın sözü gibi gösterilemez.

3

Dinde nispet ve nakilde doğruluk esastır.

4

Mümin vahyi eğip bükmez; olduğu gibi kabul eder ve aktarır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HİDAYET EHLİNE İNSANLARI SOĞUTAN LAKAPLAR TAKMAK

ASIL METNİN ANLAMİ

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak ehlinin deliline cevap veremediklerinde onlara kötü ve ürkütücü isimler takarak insanları haktan uzaklaştırmaya çalışmalarıdır. Böylece mesele, kişinin söylediği sözün doğru olup olmadığından çıkarılıp kişiyi itibarsızlaştırmaya dönüştürülür.

ŞERH

- ➔ Resûlullah ﷺ ve ona tâbi olanlar, atalarının bâtil dinini terk ettikleri için kötuleyici lakaplarla anılmışlardı. Maksat, insanların onların sözünü dinlemeden önce onlardan uzaklaşmasını sağlamaktır.
- ➔ Şeyh Sâlih el-Fevzân da bu meseleyi, hak ehline insanları nefret ettirecek lakaplar takılması şeklinde açıklar.
- ➔ Bu yöntem bugün de ölçü olamaz: "O şucu, bu bucu." demek bir delil değildir. Mümin önce şunu sorar: "Söylediği şeyin Kur'an ve sahih Sünnetten delili var mı?"
- ➔ Bir kişiye takılan isim, hakkı bâtil; bâtili da hak yapmaz.

TÜRKÇE DELİL

"Ey iman edenler! Bir topluluk diğer bir toplulukla alay etmesin; olabilir ki onlar, kendilerinden daha hayırlıdır." Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın."
(Hucurât, 11)

1

Hak ehline kötü lakap takmak delil değildir.

2

İnsanları isimlerle değil, söyledikleri sözün deliliyle değerlendir.

3

Bir lakap seni hakkı dinlemekten alıkoymasın.

4

Mümin şahıslara takılan isimlere değil, Kur'an ve Sünnete bakar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'A YALAN İSNAT ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın söylemediği bir sözü Allah'a nispet etmek, O'nun emretmediği bir şeyi din diye göstermek ve böylece Allah hakkında yalan söylemektir.

ŞERH

- ➔ Dinde en ağır hatalardan biri, delilsiz bir sözü Allah'a nispet etmektir.
- ➔ Bir şey hakkında:
 - "Allah bunu helâl kıldı."
 - "Allah bunu haram kıldı."
 - "Bu Allah'ın dinindendir."
 diyebilmek için vahiyden delil gerekir.
- ➔ Mümin bilmediği konuda Allah adına konuşmaz.
Ölçüsü zan, gelenek veya insanların sözü değil;
Kur'an ve sahih Sünnettir.
- ➔ Allah hakkında yalan söylemek, en büyük zulümlerden biridir ve çok tehlikeli bir günahdır.

TÜRKÇE DELİL

"Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."
(A'râf, 33)

4 TEMEL DERS

1

Delilsiz olarak Allah adına konuşma.

2

Helâl ve haram hükmünü kendi arzuna göre belirleme.

3

Bir şeyi dine nispet etmeden önce delilini ara.

4

Mümin Allah hakkında yalnız ilim ve delille konuşur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAKKI YALANLAMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerine gelen hak ve doğruya inanmamalarıdır. Açık delillere rağmen hakkı yalanlar, onu kabul etmezler ve insanları da ondan uzaklaştırmaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Hakkın kendilerine ulaştığını bilmedikleri halde, onu bile bile yalanlarlar.
- ➔ Deliller açık olduğu hâlde inkârda ısrar ederler.
- ➔ Hakkı reddetmek için çeşitli bahaneler uydururlar.
- ➔ Bu, en büyük zulümlerden ve dalâletlerden biridir.
- ➔ Mümin, hak kendisine ulaştığında hemen kabul eder ve gereğini yapar. Hak dışı bir şeyi kabul edip, hakkı yalanlamaz.

TÜRKÇE DELİL

“Andolsun ki daha önce de (peygamberlere) yalanladılar.

Nihayet kendilerine hak gelince onu yalanladılar.”

(Yûnus, 37)

4 TEMEL DERS

1

Hak geldiğinde inkâr etmek, en büyük zulümlerden biridir.

2

Deliller açık olsa da hakkı reddetmek, dalâlet ve azgınlıktır.

3

Hakkı reddetmek için bahane uydurmak, cehalet ve kibirden olur.

4

Mümin, hak kendisine ulaştığında hemen kabul eder ve gereğini yapar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

KENDİLERİ BİLEREK HAKKA SIRTLARINI DÖNMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak kendilerine açıkça ulaştığı hâlde, onu bilerek ve isteyerek terk etmeleri, hakkı kabul etmemeleri ve ona sırt çevirmeleridir.

ŞERH

- ➔ Hak kendilerine delil, peygamber ve açık mucize ile geldiği hâlde, kalpleriyle inkâr ettiler.
- ➔ Onların inkârı; cehaletten değil, bilip de kibir, haset, dünya menfaati ve atalarına uymaktan kaynaklanıyordu.
- ➔ Bu, en büyük dalâletlerden biridir. Çünkü hakka karşı durmak, kişiyi azdırır ve Allah'ın gazabına sebep olur.
- ➔ Mümin ise hak kendisine ulaştığında hemen kabul eder ve gereğini yapar. Ona sırt çevirmez.
- ➔ Hakka karşı bilinçli bir inat ve direniş, insanların hidayetini kilitleyen en büyük sebeplerden biridir.

TÜRKÇE DELİL

"Hâlbuki kendilerine apaçık delillerimiz geldiği halde, inkârlarından dolayı yüz çevirdiler."

(A'râf, 175)

4 TEMEL DERS

1

Hak geldiğinde kabul etmek müminin özelliğidir.

2

Bilmeye rağmen reddetmek, en büyük dalâlet sebeplerindendir.

3

Kibir, haset ve dünya menfaati, insanların hakka sırt çevirmesine yol açar.

4

Hakla karşılaşınca tevazu ile kabul et, inat ve dirençten kaçın.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAK EHLİNİ YERYÜZÜNDE BOZGUNCULUK ÇIKARMAKLA SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak ve doğru üzere olan kimseleri, yeryüzünde bozgunculuk çıkarmakla itham etmeleridir. Böylece insanları onlardan uzaklaştırmak, baskılamak ve davetlerini engellemek isterler.

ŞERH

- ➔ Hak ehli tevhidi, adaleti ve emri bi'l-ma'rufu emrettiğinde; câhiliye ehli bunu kendi çıkarlarına, düzenlerine ve batıl inançlarına bir tehdit olarak görür.
- ➔ Bu yüzden onları "yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar" diye yaftalarlar.
- ➔ Oysa bozgunculuk; Allah'ın indirdiği hükümlere karşı çıkmak, insanları şirk ve küfre çağırarak, zulüm ve fesat yaymaktır.
- ➔ Hak ehli ise insanları şirke, zulme ve kötülüğe karşı uyarmakta, dünyayı imar edecek olan tevhid ve adalet çağrısını yapmaktadır.
- ➔ Bu ithamı; insanları hak ehline düşman etmek, onların sözünü dinlemeye engel olmak ve toplumda yalnızlaştırmak içindir.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

"Musa'yı ve kavmini yeryüzünde bozgunculuk çıkarsınlar diye bırakacak mısın? Hâlbuki siz bakıp duruyorsunuz."

(A'râf, 127)

4 TEMEL DERS

1

Hak ehline atılan bu iftira, onların tevhid çağrısına karşı duyulan düşmanlığın sonucudur.

2

Yalan ithamlarla hak ehlinin sözünü kesmek ve insanları onlardan uzaklaştırmak isterler.

3

Gerçek bozgunculuk; şirk, zulüm, adaletsizlik ve Allah'ın hükmüne karşı gelmektir.

4

Mümin, bu tür iftiralar aldanmaz; sabırla hakkı anlatmaya ve tevhid davetine devam eder.

HAK EHLİNİ YÖNETİCİNİN (DÜZENİN) DİNİNİ KÜÇÜMSEMEKLE SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak ve doğruyu tebliğ eden, hak ehlini; yöneticinin (düzenin) dinini küçümsemekle, ona saygısızlık etmekle ve dinini hor görmekle suçlamalarıdır.

Böylece onları susturmak, itibarsızlaştırmak ve insanlardan uzaklaştırmak isterler.

ŞERH

- ➔ Hak ehli, tevhid, adalet, emri bi'l-ma'ruf, nehy-i ani'l-münker ve hakka davet ettiğinde; bu çağrı, bâtıl düzenlerin ve putlaştırdıkları din anlayışlarının çıkarlarına ters düşer.
- ➔ Bu yüzden onlar, hak ehline iftira ederek; "yöneticinin dinini küçümsüyor, ona saygısızlık ediyor" gibi suçlamalarla halkın gözünde onu kötülemeye çalışırlar.
- ➔ Oysa hak ehli, hiçbir insanın uydurduğu dine değil; yalnızca Allah'ın indirdiği dine uymaya çağırır. Herkese de kendi uydurduğu değil, Allah'ın diniyle yaşamasını tavsiye eder.
- ➔ Bu suçlama; hak ehlinin tebliğ görevini engellemek, onu susturmak ve insanların hakikatten uzak kalmasını sağlamak içindir.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

"Aralarında, senden önce de (o yalanlamayı), kendilerine zulmettikleri hâlde peygamberleri yalanlayanlar oldu. Sabrettikçe sabrettiler ve sonunda yardımımız onlara yetişti."

(Hüd, 11)

4 TEMEL DERS

1

Bâtıl düzenler, hakikati bastırmak için hak ehline iftira atar, onu itibarsızlaştırır.

2

Hak ehli, insan uydurması dinlere değil; yalnızca Allah'ın dinine davet eder.

3

Bu tür suçlamalara aldanmamak; delil ve gerçekle hakkı tanımak gerekir.

4

Mümin, bu iftiralara aldırmandan sabırla tebliğ ve davetine devam eder.

HAK EHLİNİ YÖNETİCİNİN İLAHLARINI KÜÇÜMSEMEKLE SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak ehli; tevhid üzere olduğu, putlara tapmayı reddettiği ve onları batıl ilan ettiği için, yöneticinin ilahlarını küçümsemekle ve onlara saygısızlık etmekle suçlamalarıdır.

Böylece halkı onlara düşman etmeye ve baskı altına almaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Hak ehli, Allah'tan başkasına ibadet etmeyi reddeder ve putları batıl sayar.
- ➔ Buna karşılık câhiliye ehli, putlarına ve batıl inançlarına hak ehlinin karşı çıkmasını, "ilahlarımızı küçümsüyor, onlara saygı göstermiyor" diye insanlara gösterirler.
- ➔ Bu suçlama, hak ehline karşı öfke uyandırmak ve halkı kışkırtmak için uydurulmuştur.
- ➔ Oysa hak ehlinin tavrı saygısızlık değil; Allah'ın emrine itaat ve batıla karşı duruştur.
- ➔ Putlara ve batıl ilahlara saygı göstermek, onlara boyun eğmek; hak ehlinin görevi değil, aksine küfürdür.
- ➔ Bu iftira ile yöneticilerin desteğini almak, baskı uygulamak ve tevhid davetini engellemek isterler.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

"De ki: Sizin Allah diye çağırdığınız ortaklarınızı ben mi bırakayım, yoksa merhameti esirgeyen Rabbim'i mi? Onları terk etmeleri için size bir delil mi getireyim? Eğer doğru söylüyorsanız (getirin)."
(En'âm, 56)

4 TEMEL DERS

1

Hak ehlinin putlara ve batıl ilahlara karşı duruşu küçümsemek değil, tevhidin gereğidir.

2

Bu tür suçlamalar, halkı kışkırtmak ve hak ehline düşmanlık oluşturmak içindir.

3

Allah'tan başkasına saygı göstermek ve onlara boyun eğmek, küfürdür.

4

Mümin, bu iftiralara karşı sabırlı olur ve tevhid davetine kararlılıkla devam eder.

HAK EHLİNİ, PAİGANBERİN YOLUNU BENİMSEMİŞ KİMSELER OLARAK SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinden bir topluluk, hak ehline;
onların peygamberlerin yolunu benimsediğini ve insanları
o yola çağırdıklarını söyleyerek suçlarlar.
Böylece insanları hak ehline karşı soğutmaya ve onlardan uzaklaştırmaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Câhiliye ehli, insanları peygamberlerin yolundan alıkoymak için her türlü iftirayı atar.
- ➔ Hak ehli, tevhid, adalet, emri bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münker üzere olduklarında; kendilerini, "peygamberlerin yolunu izlemiş" olarak tanıtır.
- ➔ Bu suçlama, onların hak olduğunu kabul ettiklerini gösterir; fakat düşmanlıkları sebebiyle onu gizlemek isterler.
- ➔ Bu iftirayla insanlar hak ehline karşı ön yargı ile doldurulur, onlardan uzak tutulur ve yalnızlaştırılır.
- ➔ Hak ehlinin görevi; sabırla davetine devam etmek, insanlara hakikati delilleriyle açıklamak ve bu iftiralara aldırmmaktır.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

"İnkâr edenler dediler ki:

"Bu, uydurduğu şeylerle sizi büyülemek isteyen bir insandan başkası değildir.
Ona uyarsanız siz de kaybedenlerden olursunuz."

(Fussilet, 41)

4 TEMEL DERS

1

Batıl ehli, hak ehline her türlü iftirayı atar ve insanları onlardan uzaklaştırmak ister.

2

"Peygamberlerin yolunu benimsiyorlar" iftirası, hak ehlinin davetinin doğruluğuna delildir.

3

Mü'min, bu tür iftiralara sabırla karşılık verir ve davetini hikmetle sürdürür.

4

Hakka karşı düşmanlık, insani iftiraya ve zulme sürükler; o ise hüsrana düşer.

HAK EHLİNİ DİNİ DEĞİŞTİRMEKLE SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak dini tebliğ eden kimseleri mevcut dini değiştirmekle suçlamalarıdır. İnsanlar bâtıla alışıp onu din hâline getirdiklerinde, kendilerini Allah'ın dinine çağıran kimseyi:

"Dinimizi değiştiriyor, düzenimizi bozuyor."

diye suçlayabilirler.

SERH

- ➔ Firavun, Musa'nın getirdiği hakka delille cevap veremeyince onu insanların dinini değiştirmekle suçladı.
- ➔ Gerçekte Musa yeni ve bâtıl bir din ortaya çıkarmıyordu; insanları yalnız Allah'a kulluğa çağırıyordu.
- ➔ Câhiliye zihniyeti bazen bâtılı din, hakkı ise dini değiştirmek gibi gösterir.
- ➔ Bu sebeple bir davetin doğru veya yanlış olduğuna insanların ona taktıkları isimlerle değil, Kur'an ve sahih Sünnete uygun olup olmadığıyla hükmedilir.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

“Firavun dedi ki: “Bırakın Musa'yı öldüreyim, o da Rabbine yalvarsın. Çünkü ben onun dininizi değiştirmesinden euya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmasından korkuyorum.”

(Mü'min/Gâfir, 26)

4 TEMEL DERS

1

Hakka davet edenleri “dini değiştiriyor” diye suçlamak câhiliye yöntemlerinden biridir.

2

İnsanların alıştığı bâtıl, zamanla din hâline getirilebilir.

3

Hak geldiğinde ölçü gelenek ve çoğunluk değil, vahiydir.

4

Mümin, bâtılı değiştirmekten değil; Allah'ın dinini değiştirmekten sakınır.

HAK EHLİNİ YÖNETİCİNİN OTORİTESİNİ KÜÇÜMSEMEKLE SUÇLAMALARI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak ehlinin tevhid ve hakka davetini, yöneticinin hâkimiyet ve otoritesini küçümseme girişimi gibi göstermeleridir. Böylece hakka yapılan daveti, insanlar nazarında siyasi otoriteye karşı bir tehdit gibi göstermeye çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Firavun ve çevresi, Musa'nın davetini yalnızca dinî bir mesele olarak göstermedi; onun insanların mevcut düzenini ve hâkimiyetini ortadan kaldırmak istediğini ileri sürdüler.
- ➔ Ama Musa'nın asıl çağrısı insanların kendisine boyun eğmesi değil, yalnız Allah'a kulluk etmeleriydi.
- ➔ Câhiliye yöntemi, hakka delille cevap veremediğinde hak ehlini makam, düzen ve otorite düşmanı gibi gösterebilir.
- ➔ Mümin ise insanların makamına göre hakkı değiştirmez; aynı zamanda haksızlık ve taşkınlığa da başvurmaz.
- ➔ Ölçüsü Kur'an ve sahih Sünnettir.

DELİL (TÜRKÇE MEAL)

“Dediler ki: Bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz yoldan çevirmek ve yeryüzünde üstünlük ikinizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz size inanacak değiliz.”

(Yûnus, 78)

4 TEMEL DERS

1

Hakka davet, makam ve otorite düşmanlığı değildir.

2

Bâtıl ehli, hak davetini dünyevi bir iktidar mücadelesi gibi gösterebilir.

3

Mümin, hakkı söylerken zulüm ve taşkınlığa başvurmaz.

4

Ölçü makam ve güç değil, Allah'ın indirdiği vahiydir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

İBADETTE ARTIRMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin meselelerinden biri, Allah'ın meşru kılmadığı şeyleri ibadete ekleyerek bunu dine ve Allah'a yakınlaşmaya vesile saymalarıdır. Müellif bu meseleye **Âşûrâ günü** yaptıkları uygulamaları örnek verir.

ŞERH

- ➔ İbadetin kabulü yalnızca iyi niyete bağlı değildir. İbadetin Allah'ın emrine ve Resûlullah'ın ﷺ sünnetine uygun olması gerekir.
- ➔ Bir insan: **"Daha fazla yapıyorum, öyleyse daha çok sevap kazanırım."** diyerek dinde bulunmayan bir ibadet şekli ortaya çıkaramaz.
- ➔ Çünkü ibadette ölçü çokluk değil, sünnete uygunluktur. Allah'ın belirlemediği zaman, şekil veya uygulamayı din adına ibadete eklemek doğru değildir.

DELİL – TÜRKÇE

“

"Kim bizim bu işimizde, ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir."

”

(Buhârî, Müslim)

4 TEMEL DERS

1

İbadet vahye dayanır; kişisel tercihle şekillendirilmez.

2

İyi niyet, sünnete aykırı bir uygulamayı doğru hâle getirmez.

3

Dine ibadet adıyla ilave yapmak câhiliye özelliklerindendir.

4

Müminin ölçüsü: Allah'ın emrettiği ve Resûlullah'ın ﷺ öğrettiği şekilde ibadet etmektir.

İBADETTE EKSİLTMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın emrettiği ibadetin bir kısmını terk ederek ibadeti eksiltmeleridir. Müellif buna, Kureyş'in hacda Arafat'ta vakfeyi terk etmesini örnek verir. Kendilerini Harem ehli saydıkları için Arafat'a çıkmıyor, Müzdelife'de kalıyorlardı.

ŞERH

- ➔ 69. meselede ibadete ilave yapmak, 70. meselede ise ibadetten eksiltmek vardır.
- ➔ İki de aynı hatanın iki yönüdür: İbadeti Allah'ın belirlediği şekilden değiştirmek.
- ➔ Mümin ibadeti kendi düşüncesine, geleneğine veya çevresinin uygulamasına göre düzenlemez.
- ➔ Allah ve Resûlû ibadeti nasıl bildirmişse ne artırır ne eksiltir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin ve Allah'tan bağışlanma dileyin.”

(Bakara, 199)

”

Bu emir, Harem ehli olduklarını ileri sürerek Arafat vakfesinden ayrılan câhiliye uygulamasına karşıdır.

4 TEMEL DERS

1

İbadetten Allah'ın emrettiği bir kısmı çıkarmak doğru değildir.

2

Gelenek, ibadetin şeklini değiştiremez.

3

İbadette ölçü ne artırmak ne eksiltmektir; Sünnete uymaktır.

4

Mümin, Allah'a emredildiği şekilde ibadet eder.

VERA' İDDİASIYLA VACİBİ TERK ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, vera', takvâ ve ihtiyat görüntüsü altında Allah'ın vacip kıldığı bir şeyi terk etmeleridir. Kişi Allah'ın açık emrini yerine getirmek yerine, kendi anlayışını daha ihtiyatlı ve daha takvâli görerek meşru bir yükümlülüğten uzaklaşır.

ŞERH

- ➔ Gerçek vera', Allah'ın emrinden kaçmak değil; haram ve şüpheli şeylerden sakınarak Allah'ın emirlerine bağlı kalmaktır.
- ➔ Bir kimse: **"Ben daha ihtiyatlı davranıyorum."** diyerek Allah'ın vacip kıldığı bir görevi terk edemez.
- ➔ Takvâ, insanın kendi belirlediği ölçülerle değil, Kur'an ve Sünnetin ölçüsüyle gerçekleşir. Bazen insan ibadette aşırı ihtiyat gösterdiğini düşünürken aslında sünnetten uzaklaşabilir.

DELİL – TÜRKÇE

“Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı temiz şeyleri haram kılmayın ve sınırı aşmayın. Şüphesiz Allah sınırı aşanları sevmez.”

(Mâide, 87)

4 TEMEL DERS

1

Gerçek vera', Allah'ın vaciplerini terk etmek değildir.

2

Kişisel ihtiyat, vahyin hükmünün önüne geçirilemez.

3

Takvânın ölçüsünü insan değil, Allah ve Resülü belirler.

4

Mümin, haramdan sakınır; vacibi ise yerine getirir.

HELÂL VE TEMİZ RIZIKLARI TERK ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın helâl kıldığı temiz rızıklardan bazılarını kendi anlayışlarıyla terk etmeleri ve bunu din, takvâ veya Allah'a yakınlaşma vesilesi hâline getirmeleridir.

Allah'ın helâl kıldığı bir nimet, delil olmadan haram veya sakınılması gereken bir şey hâline getirilemez.

ŞERH

- ➔ İslâm'da zühd ve takvâ, helâli haramlaştırmak değildir.
- ➔ Bir insan dünyaya rağbet etmemek amacıyla bazı helâlleri şahsen terk edebilir. Fakat bunu dinî bir üstünlük ölçüsü hâline getirip Allah'ın helâl kıldığı şeyi haram gibi görmek doğru değildir.
- ➔ Câhiliye ehli kendi zanlarıyla bazı hayvanları ve rızıkları yasaklamış, sonra bunları Allah'a nispet etmişlerdi.
- ➔ Mümin ise helâl ve haram koyma yetkisinin Allah'a ait olduğunu bilir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“De ki: Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kıldı?”

”

(A'râf, 32)

4 TEMEL DERS

1

Allah'ın helâl kıldığını insan kendi başına haram kılamaz.

2

Takvâ, helâl nimetleri haramlaştırmak değildir.

3

Helâl ve haramın ölçüsü gelenek veya kişisel kanaat değil, vahiydir.

4

Mümin Allah'ın helâlinden faydalanır ve O'nun sınırlarını aşmaz.

ALLAH'IN HELÂL KILDIĞI ZİYNETİ TERK ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kulları için helâl kıldığı ziynetleri terk etmeyi din, zühd ve takvâ saymalarıdır. Allah'ın helâl kıldığı güzel ve temiz şeylerden uzak durmak, kendi başına Allah'a yakınlaştıran bir ibadet değildir.

ŞERH

- ➔ İslâm, israfı ve kibri yasakladığı gibi Allah'ın helâl kıldığı ziynetleri din adına haramlaştırmayı da yasaklar.
- ➔ Gerçek zühd, güzel elbise giymemek veya helâl nimetlerden tamamen uzaklaşmak değildir. Zühd, dünyanın kalbe hâkim olmaması ve nimetlerin Allah'a itaat içinde kullanılmasıdır.
- ➔ Kişi şahsî tercihi sebebiyle bazı helâlleri kullanmayabilir. Fakat: **"Bunu terk etmek daha dindarlıktır."** diyerek delilsiz biçimde bunu dinî bir ölçü hâline getiremez.

DELİL – TÜRKÇE

“

"De ki: Allâh'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kıldı?"

”

(A'râf, 32)

4 TEMEL DERS

1

Allah'ın helâl kıldığı ziynet haramlaştırılmaz.

2

Zühd, helâli terk etmek değil; dünyaya kul olmamaktır.

3

Şahsî tercih, dinî hüküm hâline getirilemez.

4

Mümin, israfa ve kibre düşmeden Allah'ın helâl kıldığı nimetlerden faydalanır.

İNSANLARI BİLGİSİZCE DALÂLETE ÇAĞIRMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, ilim ve sahih delil olmadan insanları bir yola çağdırmalarıdır.

Böylece yalnız kendileri sapmakla kalmaz, kendilerine uyanların da haktan uzaklaşmasına sebep olurlar.

ŞERH

- ➔ İslâm'da davet ilim, delil ve basiret üzere yapılır.
- ➔ Bir insanın çok konuşması, toplumda önder kabul edilmesi veya çok takipçisinin bulunması, onun hak üzere olduğunun delili değildir.
- ➔ Davetçi önce neyin hak olduğunu öğrenir, sonra onunla amel eder ve insanları kendi görüşüne, şahsına veya grubuna değil; Kur'an ve sahih Sünnete çağırır.
- ➔ İlimsizce din adına konuşmak tehlikelidir; bunu başkalarına öğretip yaymak ise kişinin taşıdığı sorumluluğu daha da artırır.

DELİL – TÜRKÇE

“

“De ki: İşte benim yolum budur.
Ben ve bana uyanlar basiret üzere
Allah'a davet ederiz.”

”

(Yûsuf, 108)

4 TEMEL DERS

1

Davet ilim ve delil üzere yapılır.

2

Çok takipçi, hakkın ölçüsü değildir.

3

Bilmeden insanlara din adına yol gösterilmez.

4

Mümin insanları kendisine değil, Allah'a ve Resûlünün yoluna çağırır.

ALLAH'I SEVDİKLERİNİ İDDİA EDİP O'NUN ŞERİATINI TERK ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ı sevdiklerini ve O'na yakın olduklarını iddia ettikleri hâlde Allah'ın indirdiği hükümlere tâbi olmamalarıdır.

Allah sevgisi yalnızca sözle ileri sürülen bir iddia değildir. Gerçek sevgi, Allah'ın gönderdiği vahye ve Resûlü'nün yoluna tâbi olmakla ortaya çıkar.

ŞERH

- ➔ Bir kimse: "Ben Allah'ı seviyorum." diyebilir. Fakat bu iddianın doğruluğunun ölçüsü, kişinin Resûlullah'a tâbi olmasıdır.
- ➔ Allah'ı sevdiğini söyleyip O'nun emirlerini önemsememek, yasaklarını hafife almak veya Resûlü'nün sünnetinden yüz çevirmek gerçek sevgiyle bağdaşmaz.
- ➔ Selefin ölçüsü açıktır: Muhabbet, ittibâ ile ispat edilir.
- ➔ Bu sebeple mümin sevgisini yalnız sözle değil, itaat ve sünnete bağlılıkla gösterir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın."

”

(Âl-i İmrân, 31)

4 TEMEL DERS

1

Allah sevgisi yalnız sözden ibaret değildir.

2

Allah sevgisinin delili, Resûlü'ne tâbi olmaktır.

3

Sevgi iddiası, Allah'ın hükümlerini terk etmeyi meşru kılmaz.

4

Mümin Allah'a olan sevgisini itaat ve sünnete bağlılıkla gösterir.

ALLAH'I SEVDİKLERİNİ İDDİA EDİP RESÛLÜ'NE UYMAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ı sevdiklerini iddia ettikleri hâlde Resûlullah'ın yoluna tâbi olmamalarıdır.

Allah sevgisi kuru bir iddia değildir.

Allah'ı gerçekten sevmenin alameti, O'nun gönderdiği Resûle tâbi olmaktır.

ŞERH

- ➔ İnsanların: "Biz Allah'ı seviyoruz." demeleri tek başına yeterli değildir. Bu iddia ittibâ ile doğrulanır.
- ➔ Allah, kendisini sevdiğini söyleyen kullarına Resûlüne uymalarını emretmiştir.
- ➔ Bundan dolayı sünnetten yüz çevirerek Allah'a yakınlaşmaya çalışmak doğru bir yol değildir.
- ➔ Selefin ölçüsü açıktır: Allah sevgisi, Resûlullah'a ittibâdan ayrı düşünülemez.

DELİL - TÜRKÇE

“

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın."

”

(Âl-i İmrân, 31)

4 TEMEL DERS

1

Allah sevgisi yalnız bir iddia değildir.

2

Sevginin doğruluğu Resûle ittibâ ile ortaya çıkar.

3

Sünnetten yüz çevirmek Allah sevgisinin ölçüsü olamaz.

4

Mümin, Allah sevgisini Resûlullah'ın yoluna uyarak gösterir.

ALLAH'I SEVDİKLERİNİ İDDİA EDİP İTAATİ GEREKTİREN EMİRLERE KARŞI GELMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ı sevdiklerini iddia ettikleri hâlde O'nun emirlerine karşı gelmeleri, yasaklarını terk etmeleri ve itaatten kaçınmalarıdır.

Gerçek sevgi, sözde değil; itaat ve boyun eğmede ortaya çıkar.

ŞERH

- ➔ Allah'ı sevdiğini söyleyen kimsenin O'nun emirlerine uyması gerekir.
- ➔ Allah'ın haram kıldığı şeyleri işlemek, emirlerine karşı gelmek, Allah sevgisiyle bağdaşmaz.
- ➔ Kalplerle iddia edilen sevgi, davranışlarla, özellikle de itaatle ispatlanır; asi olan kimse sevgisinde samimi değildir.
- ➔ Mümin, Allah'ın razı olduğu şekilde yaşar; emirlerine uyar, yasaklarından kaçınır ve taate önem verir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Eğer Allah size bir iyilik dokundurursa, onu değiştirecek yoktur. Eğer size bir kötülük dokundurursa, o zaman O'ndan başka onu giderecek yoktur. O, kullarının çoğuna karşı çok bağışlayandır.”

”

(Yûnus, 107)

4 TEMEL DERS

1

Allah sevgisi, dil ile iddia edilmez.

2

Sevginin ölçüsü, Allah'ın emirlerine uymaktır.

3

Allah'ın yasaklarına karşı gelmek, sevgiyle çelişir.

4

Mümin sevgisini itaatle ve boyun eğmeyle gösterir.

ALLAH'I SEVDİKLERİNİ İDDİA EDİP O'NUN SEVMEDİĞİ ŞEYLERİ SEVMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ı sevdiklerini iddia ettikleri hâlde Allah'ın sevmeyişi şeyleri sevmeleri ve onlara bağlanmalarıdır. Gerçek Allah sevgisi, kişinin sevgilerini ve nefretlerini de Allah'ın razı olduğu ölçüye göre düzenlemesini gerektirir.

ŞERH

- ➔ Allah sevgisi yalnız dilde söylenen veya kalpte bulunduğu iddia edilen bir duygu değildir.
- ➔ Bir kimse Allah'ı sevdiğini söylerken, Allah'ın yasakladığı batılı benimseyip onu din adına üstün göremez.
- ➔ Müminin ölçüsü kendi hevası değildir. Allah'ın sevdiğini sever, Allah'ın razı olmadığı şeylerden ise dinî ölçüler içerisinde uzak durur.
- ➔ Böylece sevgi de diğer ibadetler gibi vahyin rehberliğine tâbi olur.

DELİL - TÜRKÇE

“

“İnsanlardan bazıları Allah'tan başkasını O'na denk tutarlar ve onları Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin Allah'a olan sevgileri ise daha kuvvetlidir.”

”

(Bakara, 165)

1

Allah sevgisi yalnız sözle gerçekleşmez.

2

Mümin sevgisini vahyin ölçüsüne göre düzenler.

4 TEMEL DERS

3

Allah'a rağmen batıla dinî bağlılık göstermek doğru değildir.

4

İman edenlerin en güçlü sevgisi Allah'adır.

YALANCI TEMENNİLERE GÜVENMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, amel ve sahih delil yerine boş temennilere güvenmeleridir.

Kendileri hakkında Allah katında özel bir üstünlük bulunduğunu düşünüp, bunun kendilerini azaptan kurtaracağını veya cennete ulaştıracağını iddia ederlerdi.

ŞERH

- ➔ Kurtuluş, kişinin kendisi hakkında güzel şeyler düşünmesine veya yalnızca bir topluluğa mensup olmasına bağlı değildir.
- ➔ Yahudilerden bazıları ateşin kendilerine ancak sayılı günler dokunacağını, Yahudi ve Hristiyanlardan bazıları ise cennete yalnız kendilerinin gireceğini iddia etmişlerdi.
- ➔ Kur'an bu iddiaları temenni olarak nitelemiş ve delil istemiştir.
- ➔ Mümin Allah'ın rahmetini ümit eder; fakat bu ümidi iman, tevbe ve salih amelden kopararak boş bir güvenceye dönüştürmez.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Bir de: ‘Sayılı birkaç gün dışında ateş bize asla dokunmayacaktır.’ dediler.
De ki: Allah’tan bir söz mü aldınız?”

”

(Bakara, 80)

4 TEMEL DERS

1

Boş temenniler kurtuluşun delili değildir.

2

Bir gruba mensup olmak tek başına insanı kurtarmaz.

3

Dini iddialar vahyin ölçüsüne vurulur.

4

Mümin Allah'ın rahmetini ümit eder ve iman ile salih amele sarılır.

ALLAH HAKKINDA BİLGİSİZCE KONUŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah hakkında hiçbir ilme ve vahiyden bir delile dayanmadan konuşmalarıdır.

Allah'a bir söz, hüküm veya din nispet etmek için delil gerekir.

İnsan kendi zannını, geleneğini veya arzusunu

Allah'ın hükmü gibi gösteremez.

ŞERH

- ➔ Allah hakkında bilgisizce konuşmak; helâl ve haram belirlemekten Allah'ın isim ve sıfatları hakkında delilsiz hüküm vermeye kadar geniş ve tehlikeli bir kapıdır.
- ➔ Kişinin: "Allah kesin bunu ister.", "Allah bunu asla affetmez.", "Bu Allah katında böyledir." gibi hükümleri delilsiz şekilde Allah'a nispet etmesi doğru değildir.
- ➔ Selefin yolu, vahyin söylediği yerde konuşmak; hakkında bilgi bulunmayan meselede ise haddi aşmamaktır.
- ➔ Bu sebeple din konusunda ölçü zan değil, Kur'an ve sahih Sünnettir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."

”

(A'râf, 33)

1

Allah hakkında delilsiz konuşulmaz.

2

Zan ve gelenek, dinî hükmün kaynağı değildir.

4 TEMEL DERS

3

Helâl ve haram Allah'ın hükmüne göre belirlenir.

4

Mümin bilmediği meselede durmasını ve 'bilmiyorum' demesini bilir.

ALLAH'IN ÂYETLERİ HAKKINDA TARTIŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetleri kendilerine açıklandığı hâlde hakka teslim olmak yerine onlar hakkında bâtil yollarla mücadele ve tartışmaya girişmeleridir. Amaçları hakkı öğrenmek değil, itiraz ederek hakkı etkisiz hâle getirmek ve insanları ondan uzaklaştırmaktır.

ŞERH

- ➔ Her tartışma kötü değildir. Hakkı açıklamak ve bâtili delille reddetmek meşrudur.
- ➔ Kınanan tartışma; hak ortaya çıktıktan sonra kibir, taassup veya hevâ sebebiyle vahye karşı mücadele etmektir.
- ➔ Câhiliye ehli delile teslim olmak yerine tartışmayı hakkı reddetmenin aracı hâline getirirdi.
- ➔ Müminin tavrı ise vahyin delili açık olduğunda teslim olmak ve hakka uymaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Allah'ın âyetleri hakkında ancak inkâr edenler tartışırlar.”

”

(Mü'min/Gâfir, 4)

1

Hakkı reddetmek amacıyla tartışmak câhiliye yoludur.

2

Tartışmanın amacı üstün gelmek değil, hakkı bulmak olmalıdır.

4 TEMEL DERS

3

Açık delil karşısında taassup ve hevâ terk edilir.

4

Mümin, vahyin hükmü ortaya çıktığında teslim olur ve ona uyar.

UBEYDULLAH ARSLAN

— İSLAM DAVETÇİSİ —

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN ÂYETLERİYLE ALAY ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetlerini, dinin hükümlerini ve hakka daveti alaya almalarıdır.

Hakka delille cevap veremediklerinde onu küçümsemek, hafife almak veya insanların gözünde değersiz göstermek için alay ve istihza yoluna başvurlar.

ŞERH

- ➔ Allah'ın dini, âyetleri ve Resûlünün getirdiği hükümler alay konusu yapılamaz.
- ➔ Câhiliye ehli bazen hakkı ilmî delille reddedemediğinde, onunla ve onu tebliğ edenlerle alay ederek insanları haktan uzaklaştırmaya çalışır.
- ➔ Mümin ise Allah'ın âyetlerini tazim eder, dinin hükümlerini ciddiye alır ve vahiy hakkında küçümseyici bir dil kullanmaktan sakınır.
- ➔ Dinle alay meselesi son derece ağırdır; bu sebeple mümin dilini ve tavrını korur.

DELİL - TÜRKÇE

“

“De ki: Allah ile, O'nun âyetleriyle ve Resûlü ile mi alay ediyordunuz?”

”

(Tevbe, 65)

1

Allah'ın âyetleri alay konusu yapılamaz.

2

Alay etmek, hakkı reddetmenin câhiliye yollarından biridir.

4 TEMEL DERS

3

Mümin vahye karşı edepli ve saygılıdır.

4

Allah'ın dini tazim edilir, küçümsemez ve hafife alınmaz.

UBEYDULLAH ARSLAN

→ İSLAM DAVETÇİSİ ←

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN ÂYETLERİNDEN YÜZ ÇEVİRMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetleri kendilerine hatırlatıldığı ve hak açıklandığı hâlde onlardan yüz çevirmeleridir. Delili işitmek tek başına yeterli değildir. İnsandan istenen, hakkı kabul etmesi ve ona tâbi olmasıdır.

ŞERH

- ➔ Kur'an'ın âyetleri insana hakkı göstermek, onu uyarmak ve doğru yola yöneltmek için indirilmiştir.
- ➔ Bir kimseye Allah'ın hükmü açıklandıktan sonra kibir, taassup, menfaat veya hevâ sebebiyle ondan yüz çevirmesi câhiliye ahlâkıdır.
- ➔ Müminin tavrı bunun tersidir: Allah'ın âyetleri kendisine hatırlatıldığında dinler, kabul eder ve gücü nispetinde onunla amel eder.
- ➔ Hidayetin yolu vahiyden kaçmak değil, vahye teslim olmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldığı hâlde onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır?"
(Kehf, 57)

”

1

Allah'ın âyetlerinden yüz çevirmek câhiliye özelliklerindendir.

2

Hakkı bilmek, ona tâbi olmayı gerektirir.

4 TEMEL DERS

3

Kibir ve taassup insanı vahiyden uzaklaştırabilir.

4

Mümin, Allah'ın âyetlerini dinler, kabul eder ve onlarla amel etmeye çalışır.

ALLAH'IN ÂYETLERİNİ İNKÂR ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetleri ve delilleri kendilerine ulaştığı hâlde onları inkâr etmeleri ve kabul etmemeleridir.

Hak kendilerine açıklandığında ona teslim olmak yerine kibir, taassup veya hevâ sebebiyle reddetme yoluna giderler.

ŞERH

- ➔ Allah'ın âyetlerini inkâr etmek yalnızca onları hiç duymamak değildir. Kişiye hak açıklandıktan ve delil ortaya konulduktan sonra bile bile onu reddetmesi çok daha ağırdır.
- ➔ Kur'an, geçmiş ümmetlerin bir kısmının hakikati içten bildikleri hâlde zulüm ve kibir sebebiyle âyetleri inkâr ettiklerini haber verir.
- ➔ Müminin yolu bunun tam tersidir. Delil kendisine ulaştığında kendi görüşünü, alışkanlığını ve taassubunu vahyin önüne geçirmez.
- ➔ Hakkı tanır, kabul eder ve ona teslim olur.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Vicdanları onların doğruluğuna kesin olarak inandığı hâlde, zulüm ve kibirlerinden dolayı onları inkâr ettiler."

”

(Neml, 14)

1

Hak açıklandıktan sonra onu bile reddetmek büyük bir tehlikedir.

2

Kibir, insanı bildiği hakikati inkâra sürükleyebilir.

4 TEMEL DERS

3

Taassup ve hevâ vahyin önüne geçirilmez.

4

Mümin delil ortaya çıktığında hakkı kabul eder ve ona teslim olur.

ALLAH'IN ÂYETLERİNİ DEĞİŞTİRMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın indirdiği hak kendilerine ulaştıktan sonra onu olduğu gibi kabul etmek yerine sözlerin anlamlarını değiştirmeleri ve vahyi kendi arzularına uygun hâle getirmeye çalışmalarıdır.

Böylece hakka tâbi olmak yerine, hakkı kendi isteklerine tâbi kılmaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Vahiy karşısında müminin görevi, Allah'ın hükmünü kendi arzusuna göre değiştirmek değil, kendisini Allah'ın hükmüne göre düzeltmektir.
- ➔ Geçmiş ümmetlerden bazıları Allah'ın sözlerini yerlerinden kaydirmış, hükümleri gizlemiş veya kendilerine uygun biçimde yorumlamışlardır.
- ➔ Bu câhiliye hastalığı; açık nasları hevâya, geleneğe veya menfaate uydurmaya çalışmak şeklinde de ortaya çıkabilir.
- ➔ Selefin yolu ise nassı korumak, anlamını tahrif etmemek ve vahye teslim olmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Onlar kelimeleri
yerlerinden değiştirirler.”

(Mâide, 13)

”

1

Allah'ın vahyi
insanların arzularına
göre değiştirilmez.

2

Hükmü gizlemek veya
anlamını bozmak
câhiliye yoludur.

4 TEMEL DERS

3

Hevâ ve menfaat
vahyin önüne
geçirilmez.

4

Mümin vahyi
değiştirmeye değil,
kendini vahye göre
düzeltmeye çalışır.

ALLAH'IN KİTABINDAN BİR KISMINI GİZLEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın indirdiği hakikatlerden işlerine gelmeyen bir kısmını gizlemeleri ve insanlara açıklamamalarıdır. Böylece vahyin tamamına teslim olmak yerine, menfaatlerine uygun olanı ortaya çıkarıp uygun olmayanı saklama yoluna giderler.

ŞERH

- ➔ Allah'ın indirdiği ilim bir emanet olduğu için, hakikat şahsî menfaat veya insanların hoşnutluğu uğruna gizlenmez.
- ➔ Geçmiş ümmetlerden bazı kimseler, kitaplarında bildikleri hakikatleri insanlardan sakladıkları için Kur'an'da kınanmıştır.
- ➔ Mümin, dinin bir hükmünü insanların hoşuna gitmediği için gizlemez; aynı şekilde dini kendi maksadına hizmet edecek şekilde seçerek anlatmaz.
- ➔ İlim ehlinin vazifesi, bildiği hakkı emanet ve adaletle açıklamaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

“İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti,
Kitap'ta insanlara açıkladıktan sonra
gizleyenlere Allah lânet eder.”

”

(Bakara, 159)

1

Allah'ın indirdiği
hak menfaat
uğruna gizlenmez.

2

Dinden yalnız
işine geleni ortaya
çıkarmak doğru
değildir.

4 TEMEL DERS

3

İlmi açıklamak
bir emanet ve
sorumluluktur.

4

Mümin hakkı
adaletle açıklar ve
vahiyden hiçbir şeyi
bilerek gizlemez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

HAKKI BÂTILLA KARIŞTIRMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hakkı bâtilla karıştırmalarıdır. Böylece bâtıl, hak görüntüsü altında insanlara sunulur ve gerçeğin açıkça görülmesi zorlaştırılır. Hak ile bâtıl birbirinden ayrılması gerekirken, bir miktar hak kullanılarak bâtılın kabul ettirilmesine çalışılır.

ŞERH

- ➔ Bâtıl her zaman açık biçimde ortaya çıkmaz. Bazen içerisine doğru sözler ve hakikatler karıştırılarak insanlara sunulur.
- ➔ Bu yöntem özellikle tehlikelidir; çünkü insan doğru olan kısmı görerek yanlış olan kısmı da kabul edebilir.
- ➔ Selefî yolu, hakkı açıkça ortaya koymak ve bâtılı ondan ayırmaktır. Din anlatılırken insanların hoşuna gitsin diye hak ile bâtıl birbirine karıştırılmaz.
- ➔ Müminin ölçüsü şahıslar ve gelenekler değil, Kur'an ve sahih Sünnettir.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Hakkı bâtilla karıştırmayın
ve bile bile hakkı gizlemeyin.”
(Bakara, 42)

”

1

Hak ile bâtıl
birbirine
karıştırılmaz.

2

Bir sözün içinde hak
bulunması, içindeki
bâtılı doğru hâle
getirmez.

4 TEMEL DERS

3

Mümin meseleleri
vahyin ölçüsüyle
birbirinden ayırır.

4

Hak açıkça söylenir;
bâtıl ondan
ayrılır.

HAKKI BİLE BİLE GİZLEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hakkı bildikleri ve doğruluğunu anladıkları hâlde onu insanlardan gizlemeleridir.

Bazen makam, menfaat, toplum baskısı veya insanların hoşnutsuzluğundan çekinme sebebiyle bildikleri hakikati açıklamazlar.

ŞERH

- ➔ Bir insanın hakkı hiç bilmemesiyle, hakkı bildiği hâlde kasten gizlemesi aynı değildir. İkincisinde bilgi bulunduğu hâlde emanete riayet edilmemektedir.
- ➔ Özellikle kendisine dinî ilim verilmiş kimse, insanların hoşuna gitmeyecek diye Allah'ın hükmünü saklamamalıdır.
- ➔ Hak anlatılırken hikmet ve güzel üslup gözetilir; fakat hikmet adı altında hak ortadan kaldırılmaz veya gizlenmez.
- ➔ Selefin yolu, ilmi emanet bilmek ve gerektiği yerde hakkı açıkça ortaya koymaktır.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Hakkı bâtilla karıştırmayın
ve bile bile hakkı gizlemeyin.”
(Bakara, 42)

”

1

Bilinen hak
menfaat uğruna
gizlenmez.

2

İlim, sahibinin
üzerinde bir
emanettir.

4 TEMEL DERS

3

Hikmet, hakkı
ortadan kaldırmak
veya saklamak değildir.

4

Mümin bildiği
hakkı adalet, hikmet
ve emanetle açıklar.

ALLAH'IN KİTABI HAKKINDA DİLLERİNİ EĞİP BÜKMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, söyledikleri şey Allah'ın kitabından olmadığı hâlde insanların onu Allah'ın kitabından sanmaları için sözleri değiştirerek ve çarpıtarak aktarmalarıdır. Böylece kendi sözlerini veya değiştirdikleri anlamları vahye nispet etmeye çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Vahyi tahrif etmenin yollarından biri, metni doğrudan inkâr etmek değil; onu yanlış aktararak veya anlamını başka yöne çekerek insanları yanıltmaktır.
- ➔ Kur'an, Ehl-i Kitap'tan bir grubun insanların söylediklerini kitaptan zannetmeleri için dillerini kitapla eğip büktüklerini haber vermiştir.
- ➔ Bu sebeple din adına aktarılan her sözün gerçekten vahye dayanıp dayanmadığı araştırılmalıdır.
- ➔ Mümin Allah'ın kitabına kendi görüşünü söyletmeye çalışmaz; vahyin ne söylediğini anlamaya ve ona teslim olmaya çalışır.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Onlardan bir grup vardır ki, kitaptan sanasınız diye dillerini kitapla eğip bükerekler. Halbuki o, kitaptan değildir.”
(Âl-i İmrân, 78)

”

1

Vahye ait olmayan bir söz Allah'ın kitabına nispet edilmez.

2

Dinin anlamını çarpıtarak insanları yanıltmak câhiliye yoludur.

4 TEMEL DERS

3

Din adına aktarılan sözler delille kontrol edilir.

4

Mümin vahyi kendi görüşüne uydurmaz; kendi görüşünü vahye göre düzeltir.

ALLAH'A YALAN İSNAT ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın söylemediği bir sözü O'na nispet etmeleri ve Allah'ın dini hakkında yalan uydurmalarıdır. Kendi görüşlerini, hükümlerini veya bâtıl inançlarını "Allah böyle buyurdu" diyerek dine mal etmeleri bunun en ağır şekillerindendir.

ŞERH

- ➔ Allah'a yalan isnat etmek, din konusunda işlenebilecek en büyük haksızlıklardandır.
- ➔ Bir şeyi Allah helâl kılmadığı hâlde "Allah bunu helâl kıldı", haram kılmadığı hâlde "Allah bunu haram kıldı" demek veya Allah'ın söylemediği bir şeyi O'na nispet etmek bu kapsamdadır.
- ➔ Bu sebeple mümin din adına konuşurken son derece dikkatli olur. Delil olmadan Allah adına hüküm vermez.
- ➔ Selefin yolu; vahye bağlı kalmak, bilmediği yerde susmak ve Allah'a yalnız O'nun bildirdiğini nispet etmektir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Allah'a karşı yalan uydurandan
daha zalim kimdir?"
(En'âm, 21)

”

1

Allah'ın
söylemediği bir
söz O'na nispet
edilmez.

2

Helâl ve haram
delilsiz
belirlenmez.

4 TEMEL DERS

3

Din adına konuşmak
büyük bir
emanettir.

4

Mümin Allah
hakkında yalnız
ilim ve delille
konuşur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN ÂYETLERİNİ AZ BİR BEDEL KARŞILIĞINDA SATMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın âyetlerini dünya menfaati karşılığında değiştirmeleri, gizlemeleri veya terk etmeleridir.

Makam, mal, itibar yahut insanların hoşnutluğu uğruna Allah'ın hükmünden vazgeçmek, dünyayı dine tercih etmektir.

ŞERH

- ➔ Allah'ın dini dünyevî menfaat elde etmek için kullanılacak bir araç değildir.
- ➔ İnsan hakkı bildiği hâlde malını, makamını veya çevresini kaybetmemek için onu gizler yahut değiştirirse dünya menfaatini hakka tercih etmiş olur.
- ➔ Kur'an, Allah'ın âyetlerini "az bir bedel" karşılığında satanları kınamıştır. Dünya bütünüyle elde edilse bile vahyin karşısında değeri azdır.
- ➔ Mümin hakkı insanların vereceği karşılığa göre değil, Allah'ın rızasını gözeterek söyler ve yaşar.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Âyetlerimi az bir bedel karşılığında satmayın ve yalnız benden sakının.”

(Bakara, 41)

”

1

Din dünya menfaatine satılmaz.

2

Makam ve mal uğruna hak değiştirilmez.

4 TEMEL DERS

3

İnsanların hoşnutluğu Allah'ın hükmünün önüne geçirilmez.

4

Mümin hakkı Allah'ın rızasını gözeterek korur ve açıklar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN KİTABI HAKKINDA BİLGİSİZCE KONUŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kitabı hakkında ilme ve sahih bir delile dayanmadan konuşmalarıdır. Kendi zanlarını, görüşlerini ve arzularını Kur'an'ın anlamıymış gibi sunarak Allah'ın muradı hakkında bilgisizce hüküm verirler.

ŞERH

- ➔ Kur'an hakkında konuşmak büyük bir emanettir. Bir âyete kişinin kendi arzusuna göre anlam vermesi veya delilsiz biçimde "Allah burada şunu kastediyor" demesi doğru değildir.
- ➔ Kur'an; Kur'an'la, sahih Sünnetle ve sahâbenin anlayışı gözetilerek açıklanır.
- ➔ Bir kimse bilmediği meselede konuşmak yerine "bilmiyorum" demeyi öğrenmelidir. Çünkü bilgisizce konuşmak insanı yalnız kendi hatasına değil, başkalarını da yanlış yönlendirmeye götürebilir.
- ➔ Selefin yolu ilim üzere konuşmak, delile tâbi olmak ve bilmediği yerde durmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Bilmediğin şeyin ardına düşme.
Çünkü kulak, göz ve kalp; bunların
hepsi ondan sorumludur."
(İsrâ, 36)

”

1

Allah'ın kitabı hakkında bilgisizce konuşulmaz.

2

Kişisel zan Kur'an'ın anlamının önüne geçirilmez.

4 TEMEL DERS

3

Kur'an sahih deliller ve selefin anlayışıyla açıklanır.

4

Mümin bilmediği yerde durur ve "bilmiyorum" demekten çekinmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN KİTABINA KENDİ ELLERİYLE YAZDIKLARINI NİSPET ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendi elleriyle birtakım sözler yazıp sonra bunların Allah katından olduğunu söylemeleridir. Böylece insanların güvenini kazanmak veya dünyevî bir menfaat elde etmek amacıyla beşer sözünü Allah'ın vahyi gibi göstermeye çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Allah'a ait olmayan bir sözü vahiy diye göstermek, Allah hakkında yalan söylemenin en ağır biçimlerindendir.
- ➔ Kur'an, kendi elleriyle kitap yazdıktan sonra "Bu Allah katındandır" diyenleri açıkça kınamıştır.
- ➔ Din adına bir söz aktarılırken onun gerçekten Kur'an'a veya sahih Sünnete dayanıp dayanmadığı kontrol edilmelidir. Bir âlimin, grubun veya geleneğin sözü kendiliğinden vahiy hâline gelmez.
- ➔ Selefin yolu, Allah'ın sözü ile insanların sözünü birbirinden ayırmak ve vahye hiçbir beşer sözünü karıştırmamaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Elleriyle kitabı yazıp sonra onu az bir bedel karşılığında satmak için: 'Bu Allah katındandır' diyenlerin vay hâline!"

(Bakara, 79)

”

1

İnsan sözü
Allah'ın sözüymüş
gibi gösterilemez.

2

Dünyevî menfaat
için dine
söz eklenmez.

4 TEMEL DERS

3

Din adına yapılan
nispetler delille
doğrulanır.

4

Mümin vahiy ile
beşer sözünü
birbirinden ayırır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN İNDİRDİĞİNİ KENDİLERİNE UYDURMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın indirdiği vahye teslim olmak yerine onu kendi görüşlerine, arzularına ve önceden benimsedikleri inançlara uydurmaya çalışmalarıdır. Ölçülerini vahiyden almak yerine, önce kendi hükümlerini belirler; sonra Allah'ın kitabını bu görüşlere uygun biçimde yorumlamaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Müminin vazifesi vahyi kendi düşüncesine tâbi kılmak değil, kendi düşüncesini vahye tâbi kılmaktır.
- ➔ İnsan önce bir görüşü benimseyip daha sonra âyet ve hadislerden yalnız bu görüşünü destekleyen kısımları seçerse, delili hakem olmak yerine kendi görüşünü delile hakem kılmış olur.
- ➔ Selefin yolu önce Kur'an ve sahih Sünnetin ne söylediğine bakmak, sonra görüşünü buna göre şekillendirmektir.
- ➔ Hak ölçüsü şahıs, mezhep, gelenek veya hevâ değil; Allah'ın indirdiği vahiydir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Sana Rabbinden indirilene uy;
O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur.”
(En'âm, 106)

”

1

Vahiy insanın görüşüne uydurulmaz.

2

Önce hüküm verip sonra ona delil aranmaz.

4 TEMEL DERS

3

Kur'an ve sahih Sünnet görüşlerin üzerinde hakemdir.

4

Mümin vahyi kendisine uydurmaz; kendisini vahye göre düzeltir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN KİTABININ BİR KISMINA İNANIP BİR KISMINI İNKÂR ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, vahyin kendi arzularına uygun olan kısmını kabul edip uygun olmayan kısmını reddetmeleridir.

Allah'ın dini bir bütündür. Kişinin hoşuna giden hükümleri kabul edip diğerlerinden yüz çevirmesi, vahye tam teslimiyet değildir.

ŞERH

- ➔ Mümin Kur'an ve sahih Sünnet karşısında seçici davranmaz. Allah'ın hükmünü kendi arzusuna göre ayırıp "bunu kabul ederim, bunu kabul etmem" anlayışına girmez.
- ➔ Geçmiş ümmetlerden bazıları kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr ettikleri için Kur'an'da ağır biçimde kınanmıştır.
- ➔ Mümin anlamakta zorlandığı veya nefesine ağır gelen bir hükümle karşılaştığında vahyi reddetmez; ilim ehline sorar, anlamaya çalışır ve Allah'ın hükmüne teslim olur.
- ➔ Selefin yolu, vahyin tamamını tasdik etmek ve Allah ile Resûlünün hükmünü bir bütün olarak kabul etmektir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp
bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?"

(Bakara, 85)

”

1

Vahyiden yalnız
nefse uygun olan
seçilmez.

2

Allah'ın dini bir
bütün olarak
kabul edilir.

4 TEMEL DERS

3

Nefse ağır gelen
hüküm reddedilmez;
öğrenilip anlaşılmalı
çalışılır.

4

Mümin Kur'an ve
sahih Sünnete
bütünüyle teslim
olur.

ALLAH'IN KİTABINI ARKALARINA ATMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kitabını bildikleri hâlde onun hükmünü terk etmeleri ve sanki bilmiyorlarmış gibi vahyi arkalarına atmalarıdır. Kitaba inanmayı iddia ederler; fakat vahyin hükümü arzularına aykırı geldiğinde onu hayatlarında ölçü edinmezler.

ŞERH

- ➔ Allah'ın kitabını arkaya atmak, yalnızca mushafı terk etmek anlamına gelmez. Vahyin hükmünü bilip ona sırt çevirmek de bu ağır tavrın kapsamındadır.
- ➔ Kur'an, kendilerine kitap verilenlerden bir grubun Allah'ın kitabını "bilmiyorlarmış gibi arkalarına attıklarını" haber verir.
- ➔ Mümin Kur'an'ı yalnız okumakla yetinmez; onun haberlerini tasdik eder, emirlerine uyar, yasaklarından sakınır ve anlaşmazlıklarda vahyin hükmüne müracaat eder.
- ➔ Selefın yolu, Allah'ın kitabını öne almak ve onu inançta, ibadette ve yaşayışta rehber edinmektir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Kendilerine kitap verilenlerden bir grup, Allah'ın kitabını bilmiyorlarmış gibi arkalarına attılar."

(Bakara, 101)

”

1

Kur'an yalnız okunmak için değil, kendisine uyulmak için indirilmiştir.

2

Vahyin hükmünü bilerek terk etmek câhiliye yoludur.

4 TEMEL DERS

3

Hevâ, Allah'ın kitabının önüne geçirilmez.

4

Mümin Allah'ın kitabını önüne alır ve hayatında rehber edinir.

ALLAH'IN KİTABINI TAHRİF ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kelâmını işittikten ve anladıktan sonra onu değiştirmeleri, gerçek anlamından saptırmalarıdır.

Vahye olduğu gibi teslim olmak yerine, onu kendi arzu ve maksatlarına uygun hâle getirmeye çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Tahrif; Allah'ın sözünü değiştirmek veya ona kastetmediği bir anlam vermek suretiyle gerçekleşebilir.
- ➔ Kur'an, geçmiş ümmetlerden bir grubun Allah'ın kelâmını işitişip anladıktan sonra bile bile değiştirdiğini haber vermiştir.
- ➔ Mümin nasları kendi görüşüne uydurmaya çalışmaz. Önce Kur'an ve sahih Sünnetin ne söylediğine bakar; kendi görüşünü vahyin hükmüne göre düzeltir.
- ➔ Selefın yolu, vahyin lafzını ve sahih anlamını korumak; hevâ sebebiyle nasları eğip bükmemektir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Onlardan bir grup Allah'ın kelâmını işitir, onu anladıktan sonra bile bile değiştirdi.”
(Bakara, 75)

”

1

Allah'ın kelâmı hevâyâ göre değiştirilmez.

2

Naslara kastetmedikleri anlamlar yüklenmez.

4 TEMEL DERS

3

Görüşler vahye tâbi olur; vahiy görüşlere tâbi edilmez.

4

Mümin Allah'ın kitabını lafzı ve sahih anlamıyla korur.

ALLAH'IN KİTABINI KENDİ ARZULARINA GÖRE YORUMLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kitabını hidayet ölçüsü kabul edip ona teslim olmak yerine, kendi hevâ ve arzularını esas alarak vahyi buna göre anlamlandırmalarıdır.

Böylece vahiy onların görüşlerini düzelten bir ölçü olmaktan çıkar; önceden benimsedikleri düşünceleri desteklemek için kullanılan bir araç hâline gelir.

ŞERH

- ➔ Mümin önce bir görüş belirleyip sonra Kur'an'dan onu destekleyecek ifadeler aramaz.
- ➔ Doğru yöntem, önce Kur'an ve sahih Sünnetin deliline bakmak, sonra kişinin görüşünü bu delile göre şekillendirmesidir.
- ➔ Hevâ vahyin önüne geçtiğinde insan, açık nasları dahi kendi arzusuna göre yorumlamaya başlayabilir. Bu sebeple selef, delile tâbi olmayı ve nasları sahâbenin anlayışı üzere anlamayı esas kabul etmiştir.
- ➔ Hak ölçüsü insanın arzusu değil, Allah'ın indirdiği vahiydir.

DELİL – TÜRKÇE

“

“Eğer hak onların arzularına uysaydı
gökler, yer ve bunlarda bulunanlar
mutlaka bozulurdu.”

”

(Mü'minûn, 71)

1

Vahiy hevâyâ göre
yorumlanmaz.

2

Önce görüş belirleyip
sonra ona delil
aranmaz.

4 TEMEL DERS

3

Kur'an ve sahih
Sünnet görüşlerin
üzerinde ölçüdür.

4

Mümin arzusunu
vahye değil, kendisini
vahye tâbi kılar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN KİTABI YERİNE BAŞKA KİTAPLARA YÖNELMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kendilerine indirdiği kitabı bırakıp onun yerine başka kaynaklara yönelmeleri ve onları dinlerinde ölçü edinmeleridir.

Allah'ın vahyi ellerinde bulunduğu hâlde, hidayeti başka sözlerde arayarak vahyin önüne beşer sözlerini geçirirler.

ŞERH

- ➔ İnsanların yazdığı faydalı kitaplardan istifade etmek başka, onları vahyin önüne geçirerek dinin asıl ölçüsü hâline getirmek başkadır.
- ➔ Mümin için en üstün ölçü Allah'ın kitabı ve Resûlullah'ın sahih Sünnetidir. Âlimlerin sözleri de bu iki asla uygunluğu ölçüsünde kabul edilir.
- ➔ Bir şahsın, mezhebin veya kitabın sözü açık bir nasla çatıştığında vahiy terk edilip beşer sözü tercih edilmez.
- ➔ Selefin yolu, bütün görüşleri Kur'an ve sahih Sünnete arz etmek ve vahyi hakem kılmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Kendilerine okunmakta olan Kitabı
sana indirmiş olmamız
onlara yetmedi mi?"

”

(Ankebût, 51)

1

Hidayetin temel
kaynağı Allah'ın
vahyidir.

2

Beşer sözü
vahyin önüne
geçirilmez.

4 TEMEL DERS

3

Âlimlerin sözleri
Kur'an ve sahih
Sünnetle ölçülür.

4

Mümin anlaşmazlıkta
vahyi hakem
kabul eder.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'IN KİTABINI DİNLEYİP SONRA ONA MUHALEFET ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın kelâmını işittikleri ve ne anlama geldiğini bildikleri hâlde ona teslim olmayıp muhalefet etmeleridir.

Vahyi işitmek tek başına yeterli değildir. Asıl maksat, onu kabul etmek, ona tâbi olmak ve gereğince amel etmektir.

ŞERH

- ➔ İlim kişiye ulaştığında onun üzerinde bir hüccet ve sorumluluk olur. Hakkı bilmek, ona teslim olmayı ve gücü nispetinde onunla amel etmeyi gerektirir.
- ➔ Kur'an, "işittik" dedikleri hâlde gerçekte itaat etmeyenlerin tavrını kınamıştır.
- ➔ Müminin sözü ise "işittik ve itaat ettik" sözüdür. Vahiy nefesine ağır gelse dahi Allah ve Resûlünün hükmünü kendi arzusunun önüne geçirir.
- ➔ Selefin yolu, ilmi yalnız bilgi olarak taşımak değil; onu tasdik, teslimiyet ve amelle karşılamaktır.

DELİL – TÜRKÇE

“

"İşittik ve karşı geldik,
diyenler gibi olmayın."
(Bakara, 93)

”

1

Vahyi işitmek
tek başına
yeterli değildir.

2

Bilinen hak,
teslimiyet ve amel
gerektirir.

4 TEMEL DERS

3

Müminin tavrı:
"İşittik ve
itaat ettik."

4

Allah'ın hükmü
hevânın ve şahsî
arzuların önüne
geçirilir.

FAKİRLERİ KÜÇÜMSEMELERİ

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, fakir ve toplumda zayıf görülen müminleri küçümsemeleridir. İnsanın değerini iman ve takvayla değil; mal, makam ve dünyevî mevkiyle ölçerler. Şeyh bu meseleye, fakir müminlerin kovulmamasını emreden âyetle işaret eder.

ŞERH

- ➔ Hak, ona tâbi olan insanların zenginliği veya toplumdaki makamıyla ölçülmez.
- ➔ Peygamberlere ilk tâbi olanların arasında fakir ve zayıf kimselerin bulunması, müşriklerin onları küçümsemesine sebep olmuştur.
- ➔ Allah katındaki üstünlüğün ölçüsü mal, soy ve makam değil; iman ve takvadır.
- ➔ Bu sebeple davetçi, insanların dünyevî durumuna bakarak hakka bağlı bir mümini küçümseyemez.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Sabah akşam Rablerine, O’nun rızasını isteyerek dua edenleri yanından kovma.”
(En’âm, 52)

”

1

Fakirlik insanın Allah katındaki değerini düşürmez.

2

Hak, ona tâbi olanların makamıyla ölçülmez.

4 TEMEL DERS

3

Müminler mal ve mevkiye göre küçümsemez.

4

Üstünlüğün gerçek ölçüsü iman ve takvadır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

RESÛLLERİN TÂBİLERİNİ İHLÂSSIZLIK VE DÜNYA TALEBİYLE SUÇLAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, peygamberlere tâbi olan müminlerin niyetlerini kötölemek ve onların hakka Allah rızası için değil, dünyevî bir menfaat elde etmek için tâbi olduklarını iddia etmeleridir. Hak ehline delille karşılık veremediklerinde, onların niyetlerini ve maksatlarını itham ederek insanları onlardan uzaklaştırmaya çalışırlar.

ŞERH

- ➔ Bir davetin doğruluğu, onu kabul eden insanların fakir veya zengin olmasıyla ölçülmez.
- ➔ Nûh aleyhisselâmin kavmi de ona tâbi olan müminleri küçümsemiş ve onların samimiyetlerini sorgulamıştır.
- ➔ İnsanların kalplerindeki niyetleri kesin olarak bilmek Allah'a aittir. Açık bir delil bulunmadan müminlerin niyetlerini kötölemek doğru değildir.
- ➔ Selefin yolu, kişilerin gizli niyetleri hakkında zan yürütmek yerine söz ve amelleri şer'î ölçülerle değerlendirmektir.

DELİL - TÜRKÇE

“

“Sana en aşağılık kimseler
tâbi olmuşken biz sana inanır mıyız?”
(Şuarâ, 111)

”

1

Hak ehlinin niyeti
delilsiz itham
edilmez.

2

Fakirlerin hakka
tâbi olması hakkın
değerini düşürmez.

3

Kalplerdeki gerçek
niyetleri Allah
bilir.

4

Mümin insanları
zanla değil, açık söz
ve amelleriyle
değerlendirir.

4 TEMEL DERS

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

MELEKLERİ İNKÂR ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın emriyle görev yapan melekleri inkâr etmeleridir.

ŞERH

Melekler; Allah'ın kullarıdır. O'na asidirler değil, O'nun emrine itaat ederler. Onların varlığını inkâr etmek, Allah'ın bildirdiğini reddetmektir. İnkârın sebebi çoğu zaman kibir, bilgisizlik veya hakikatten kaçmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

"O, göklerin ve yerin gaybını bilen Allah'tır.
O, meleklerin de bilir. Allah her şeyi görendir."
(Enfâl, 34)

4 TEMEL DERS

- 1 Meleklerin varlığına inanmak imandandır.
- 2 Allah'ın bildirdiğini reddetmek büyük hatadır.
- 3 Bilgisizlik ve kibir, inkârın en büyük sebeplerindendir.
- 4 Mümin, Allah'ın gaybını tasdik eder.

RESÛLLERİ
İNKÂR ETMEK

ASIL ARAPÇA

الْكَفْرُ بِالرَّسْلِ

ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın gönderdiği resûlleri inkâr etmeleri ve onların getirdiği vahyi yalanlamalarıdır. Resûller insanları Allah'ın birliğine ve yalnız O'na ibadete çağırdıkları hâlde, câhiliye ehli kibir, taassup ve hevâ sebebiyle onların davetini reddetmiştir.

ŞERH

- ◆ Resûllere iman, imanın temel esaslarındandır. Allah insanları başıboş bırakmamış; onlara hakkı açıklayan ve tevhîde çağıran resûller göndermiştir.
- ◆ Allah'ın gönderdiği bir resûlü bilerek yalanlamak, yalnız o resûlü reddetmek değildir; onu gönderen Allah'ın haberini de reddetmektir.
- ◆ Bütün resûllerin temel daveti birdir: Yalnız Allah'a ibadet etmek ve tâğûttan sakınmak.
- ◆ Mümin bütün resûlleri tasdik eder ve son Resûl Muhammed ﷺ'in getirdiği şeriata tâbi olur.

DELİL

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

“Andolsun, biz her ümmete:

‘Allah’a kulluk edin ve tâğûttan kaçının’ diye bir resûl gönderdik.”

(Nahl, 36)

4 TEMEL
DERS

- 1 Resûllere iman, imanın esaslarındandır.
- 2 Allah'ın gönderdiği hiçbir resûl inkâr edilmez.
- 3 Bütün resûllerin temel daveti tevhîddir.
- 4 Mümin bütün resûlleri tasdik eder ve Muhammed ﷺ'e tâbi olur.

ALLAH'IN RAHMETİNİ KENDİLERİNE TAHSİS ETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın rahmetini ve lütfunu kendi istedikleri kimselere layık görmeleri; Allah'ın başkalarına verdiği nimeti ve hidayeti küçümsemeleridir. Kendilerini Allah'ın lütfuna daha layık görerek, "Allah aramızdan bunlara mı lütufta bulundu?" diye itiraz ederler.

ŞERH

- ➔ Hidayet, iman ve Allah'ın lütfu insanların makamına, servetine veya toplumdaki derecesine göre dağıtılmaz.
- ➔ Câhiliye ehli, fakir veya toplumda zayıf görülen kimselere Allah'ın hidayet vermesini kabullenememiş; kendilerini onlardan üstün görmüştür.
- ➔ Bu tavrın temelinde kibir ve Allah'ın takdirine itiraz vardır.
- ➔ Mümin, Allah'ın fazlını dilediğine verdiğini bilir; başkasına verilen hidayeti küçümsemez ve Allah'ın rahmetini kendi ölçüleriyle sınırlandırmaz.

DELİL - TÜRKÇE

“

Allah aramızdan bunlara mı lütufta bulundu? desinler diye onların bir kısmını diğerleriyle böyle imtihan ettik.

”

(En'âm, 53)

1

Allah'ın fazlı insanların dünyevî ölçülerine bağlı değildir.

2

Hidayet Allah'ın büyük bir lütfudur.

3

Başkasına verilen nimet kibirle küçümсенmez.

4

Mümin Allah'ın fazlını ve takdirini teslimiyetle kabul eder.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'TAN
GELENDEN
YÜZ ÇEVİRMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'tan gelen hidayet ve vahiy kendilerine ulaştığı hâlde ondan yüz çevirmeleridir.

Onlar hakkı dinlemek, anlamak ve ona tâbi olmak yerine ondan uzaklaşıp; Allah'ın âyetlerine karşı ilgisiz ve kayıtsız davranırlar.

ŞERH

- Haktan yüz çevirmek yalnızca onu açıkça inkâr etmekle olmaz. Kişi hak kendisine ulaştığı hâlde onu öğrenmek istemez, dinlemekten kaçınır veya gereğini yerine getirmekten bilerek uzak durursa yüz çevirme tehlikesine düşer.
- Allah'ın vahyi insanın hayatını yönlendiren ölçüdür. Mümin, Kur'an ve sahih Sünnet kendisine ulaştığında hevâsını vahyin önüne geçirmez.
- Câhiliye ehlinin yolu, Allah'ın âyetlerinden yüz çevirmek; iman ehlinin yolu ise hakkı dinlemek, kabul etmek ve ona tâbi olmaktır.
- Bu sebeple kul, kendisine ulaşan hak karşısında kayıtsız kalmamalı; onu öğrenmeye ve yaşamaya yönelmelidir.

DELİL

“Rabbinin âyetleri kendisine hatırlatıldığı hâlde onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır?”

(Kehf, 57)

4 TEMEL DERS

- 1 Allah'ın vahyinden yüz çevirmek büyük bir tehlikedir.
- 2 Hak geldiğinde dinlenir, öğrenilir ve kabul edilir.
- 3 Hevâ, vahyin önüne geçirilmez.
- 4 Mümin Allah'tan gelen hidayete yönelir ve ona tâbi olur.

ÂHİRET GÜNÜNÜ İNKÂR ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, ölümden sonra dirilmeyi, hesabı, cezaı ve âhiret gününü inkâr etmeleridir.

Onlar dünya hayatını esas almış, öldükten sonra yeniden diriltileceklerini ve Allah'ın huzurunda hesaba çekileceklerini yalanlamışlardır.

ŞERH

Âhiret gününe iman, imanın temel esaslarından. Ölüm bir yok oluş değildir; insan yeniden diriltilecek, Allah'ın huzurunda duracak ve dünyada yaptıklarının hesabını verecektir.

Âhireti inkâr eden kimse, insanın dünyadaki hayatını hesapsız ve gayesiz görmeye başlar. Kur'an ise ölümden sonra dirilişi, hesabı, cenneti ve cehennemi kesin olarak haber vermiştir.

Selefin yolu; Kur'an ve sahih Sünnet'te bildirilen âhiretle ilgili bütün sahih haberleri tasdik etmektir.

Mümin dünyayı geçici bir imtihan yurdu bilir ve âhirete hazırlanarak yaşar.

DELİL

“İnkâr edenler, kesinlikle diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: Hayır! Rabbime yemin olsun ki mutlaka diriltileceksiniz; sonra yaptıklarınız size mutlaka haber verilecektir.”

(Teğâbün, 7)

4 TEMEL DERS

- 1 Âhiret gününe iman, imanın esaslarından.
- 2 Ölümden sonra diriliş haktır.
- 3 Her insan yaptıklarından hesaba çekilecektir.
- 4 Mümin dünyayı imtihan bilir ve âhirete hazırlanır.

ALLAH'A
KAVUŞMAYI
YALANLAMAKASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'a kavuşmayı yalanlamalarıdır.

Onlar ölümden sonra diriltilip Allah'ın huzuruna çıkarılacaklarını, hesaba çekileceklerini ve amellerinin karşılığını göreceklerini kabul etmemişlerdir.

ŞERH

- Allah'a kavuşmaya iman, âhirete imanın bir parçasıdır. Her insan öldükten sonra diriltilecek ve Rabbinin huzurunda hesaba çekilecektir.
- Allah'a kavuşmayı yalanlamak, insanı hesap ve ceza düşüncesinden uzaklaştırır. Kur'an bu tavrı büyük bir hüsrana sebebi olarak bildirmiştir.
- Mümin, Rabbine kavuşacağını bildiği için sözlerini ve amellerini gözetir; dünya hayatının geçici olduğunu ve asıl dönüşün Allah'a olduğunu unutmaz.
- Selefin yolu; Allah'ın âhiret hakkında bildirdiği bütün sahih haberleri olduğu gibi tasdik etmek ve Allah'a kavuşmaya kesin olarak iman etmektir.

DELİL

"Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar gerçekten hüsrana uğramışlardır."
(En'âm, 31)

4 TEMEL
DERS

- 1 Allah'a kavuşmak haklıdır.
- 2 Her insan Rabbine dönecek ve hesaba çekilecektir.
- 3 Allah'a kavuşmayı yalanlamak büyük bir hüsrandır.
- 4 Mümin Rabbine kavuşacağı bilinciyle yaşar.

PEYGAMBERLERİ BEŞER OLMALARI SEBEBİYLE REDDETMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın resûllerinin insanlardan seçilmiş olmasını onların peygamberliğini reddetmek için gerekçe göstermeleridir.

Onlara göre bir insanın Allah tarafından elçi olarak gönderilmesi kabul edilemezdi. Bu sebeple:

"Siz de ancak bizim gibi birer insansınız." diyerek resûlleri yalanladılar.

ŞERH

- ➔ Allah'ın resûllerini insanlardan seçmesi O'nun hikmetindendir. Çünkü peygamberler insanlara dini yalnız bildirmekle kalmamış, nasıl yaşanacağını da fiilen göstermişlerdir.
- ➔ Câhiliye ehli ise peygamberlerin beşer oluşunu bir kusur gibi göstererek risâleti reddetmiştir.
- ➔ Kur'an, resûllerin beşer olduğunu açıkça bildirir; fakat onlar Allah'ın vahyiyle seçilmiş ve desteklenmiş insanlardır.
- ➔ Selefin yolu, peygamberleri ilâhlaştırmadan ve makamlarını küçümsemeden, Allah'ın kulları ve resûlleri olarak tasdik etmektir.

DELİL - TÜRKÇE

“

"Resûlleri onlara: 'Biz ancak sizin gibi birer insanız; fakat Allah kullarından dilediğine lütufta bulunur' dediler."

”

(İbrahim, 11)

4 TEMEL DERS

1

Peygamberlerin beşer olması risâlete aykırı değildir.

2

Allah resûllerini insanlar arasında seçmiştir.

3

Peygamberler ilâhlaştırılmaz, fakat makamları da küçümsemez.

4

Mümin onları Allah'ın kulları ve resûlleri olarak tasdik eder.

PEYGAMBERDEN YEMESİNİ, İÇMESİNİ VE ÇARŞILARDA DOLAŞMASINI YADIRGAMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, peygamberin insanlar gibi yemek yemesini ve geçimini sağlamak için çarşılarda dolaşmasını peygamberliğine aykırı görmeleridir.

Resûlün beşer olmasını kabul etmeyerek:

"Bu nasıl peygamber! Yemek yiyor ve çarşılarda dolaşıyor." diyerek onun risâletine itiraz etmişlerdir.

ŞERH

- ➔ Peygamberlerin beşer olması, onların risâletine bir eksiklik değildir. Bilakis insanlar için yaşanabilir ve uygulanabilir bir örnek olmalarının gereğidir.
- ➔ Resûlullah ﷺ yemek yemiş, alışveriş yapmış, ailesiyle yaşamış ve insanların arasında bulunmuştur. Bununla beraber Allah'ın seçtiği ve vahiy verdiği son peygamberdir.
- ➔ Câhiliye ehli ise peygamberlik makamını kendi hayallerindeki ölçülere bağlayarak, Allah'ın elçi seçme hikmetine itiraz etmiştir.
- ➔ Selefin yolu; Resûlullah ﷺ'i ilâhlaştırmadan, fakat makamını da küçümsemeden Allah'ın kulu ve Resûlü olarak kabul etmektir.

DELİL – TÜRKÇE

“

"Dediler ki: Bu nasıl peygamber!
Yemek yiyor ve çarşılarda dolaşıyor."
(Furkân, 7)

”

1

Peygamberlerin insanî ihtiyaçları risâlete aykırı değildir.

2

Resûller insanlar için yaşanabilir örneklerdir.

4 TEMEL DERS

3

Allah'ın peygamber seçimine beşerî ölçülerle itiraz edilmez.

4

Mümin Muhammed ﷺ'i Allah'ın kulu ve Resûlü olarak tasdik eder.

CİBT VE TÂĞÛTA
İMAN ETMEKASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, cibt ve tâğûta iman etmeleri ve Allah'tan başka bâtıl kabul edilen şeylere yönelmeleridir.

Onlar Allah'ın vahyine teslim olmak yerine bâtıl inançlara, şeytanın yollarına ve Allah'ın hükmüne karşı konulan bâtıl otoritelere bağlanmışlardır.

ŞERH

- Cibt, bâtıl olan inanç ve uygulamalar için kullanılan kapsamlı bir ifadedir. Sihir, kehânet ve benzeri bâtıl yollar bunun kapsamına girebilir.
- Tâğût ise kulun Allah'a karşı sınırı aşmasına sebep olan ve Allah'tan başka kendisine ibadet edilen, tâbi olunan veya Allah'ın hükmüne karşı hükmüne başvurulmuş bâtıl merciler hakkında kullanılan bir kavramdır.
- Tevhid yalnız Allah'a iman etmekten ibaret değildir; aynı zamanda tâğûtu reddetmeyi de gerektirir. Bu sebeple kul, ibadetini yalnız Allah'a tahsis eder ve bâtıl mabutları reddeder.
- Selefin yolu, Allah'a iman etmek ve tâğûtu reddetmek; vahyin karşısına bâtıl inanç ve hükümleri koymamaktır.

DELİL

“Kim tâğûtu inkâr eder ve Allah'a iman ederse, kopması mümkün olmayan sapasağlam kulpa tutunmuştur.”
(Bakara, 256)

4 TEMEL
DERS

- 1 Cibt ve tâğût reddedilir.
- 2 İbadet yalnız Allah'a yapılır.
- 3 Tevhid, Allah'a imanla birlikte tâğûtu reddetmeyi gerektirir.
- 4 Mümin bâtılı reddeder ve yalnız Allah'a teslim olur.

MÜŞRİKLERİN DİNİNİ
MÜSLÜMANLARIN
DİNİNDEN
ÜSTÜN GÖRMEKASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, şirk ve küfür üzere bulunanların yolunu, Allah'a iman edenlerin yolundan daha doğru ve üstün görmeleridir.

Onlar bâtıl ehlinin yolunu överken, tevhid ve iman ehlinin yolunu küçümsemiş ve onların hidayet bakımından daha aşağı olduğunu iddia etmişlerdir.

ŞERH

- Hak din, Allah'ın gönderdiği İslâm'dır. Bir yolun doğruluğu insanların çokluğu, gücü, serveti veya dünyadaki üstünlüğüyle değil; Kur'an ve sahih Sünnet'e uygunluğuyla ölçülür.
- Câhiliye ehlinin büyük sapmalarından biri, bâtıl inançları yüceltip tevhid ehlini küçümsemeleridir.
- Kur'an, kendilerine kitaptan pay verilen bazı kimselerin cibt ve tâğûta inanarak kâfirler hakkında "Bunlar iman edenlerden daha doğru yoldadır" demelerini açıkça kınamıştır.
- Selefin yolu, tevhidi ve İslâm'ı hak bilmek; şirk ve küfür yollarını üstün veya daha doğru görmemektir.

DELİL

"Onlar cibt ve tâğûta inanırlar ve inkâr edenler için: 'Bunlar iman edenlerden daha doğru yoldadır' derler."

(Nisâ, 51)

4 TEMEL
DERS

- 1 Hak din İslâm'dır.
- 2 Şirk ve küfür yolu hidayetten üstün görülemez.
- 3 Hakkın ölçüsü insanların çokluğu veya dünya gücü değildir.
- 4 Mümin tevhidi üstün tutar ve bâtılı hakka tercih etmez.

HAKKI BÂTILLA KARIŞTIRMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hakkı bâtilla karıştırarak insanların hak ile bâtılı birbirinden ayırmasını zorlaştırmalarıdır.

Bâtılı açık biçimde savunmak yerine, onu hak sözlerin ve doğru bilgilerin arasına karıştırarak insanlara kabul ettirmeye çalışırlar.

ŞERH

- Hak ile bâtıl birbirine karıştırıldığında bâtıl, insanlara hakmış gibi görünebilir. Bu sebeple Kur'an hakkın açıkça ortaya konulmasını ve bâtıldan ayrılmasını emreder.
- Bir sözün içinde bazı doğruların bulunması, o sözün tamamının doğru olduğu anlamına gelmez. Mümin her düşüncüyü Kur'an ve sahih Sünnet ölçüsünde değerlendirir.
- Câhiliye yöntemlerinden biri, bâtılı doğrudan sunmak yerine ona hak elbisesi giydirmektir. Böylece insanlar bâtılı hak zannedebilir.
- Selefin yolu; hakkı açıkça söylemek, bâtılı açıklamak ve ikisini birbirine karıştırmamaktır.

DELİL

“Hakkı bâtilla karıştırmayın ve bildiğiniz hâlde hakkı gizlemeyin.”
(Bakara, 42)

4 TEMEL DERS

- 1 Hak ile bâtıl birbirine karıştırılmaz.
- 2 Bâtıl, hak sözlerle süslenerek kabul edilebilir hâle getirilmez.
- 3 Ölçü Kur'an ve sahih Sünnet'tir.
- 4 Mümin hakkı açıkça ortaya koyar ve bâtıldan ayırır.

PEYGAMBERDEN ALLAH'I VE MELEKLERİ KARŞILARINA GETİRMESİNİ İSTEMEK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, açık deliller kendilerine ulaştığı hâlde iman etmek yerine, Allah'ı ve melekleri karşılarında görmeyi şart koşmalarıdır.

Resûlullah ﷺ'e, göğün parçalarını üzerlerine düşürmesini istemekle yetinmeyip: **"Yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin."** diyerek imanlarını kendi belirledikleri olağanüstü şartlara bağlamışlardır.

ŞERH

- ➔ İmanın esası, Allah ve Resûlünün haber verdiği gayba vahye dayanarak iman etmektir. Gaybı mutlaka gözle görmeyi iman için şart koşmak teslimiyet değildir.
- ➔ Müşrikler kendilerine yeterli deliller geldiği hâlde sürekli yeni talepler ileri sürmüş; böylece mesele delil eksikliğinden çıkıp inat ve yüz çevirmeye dönüşmüştür.
- ➔ Kul, Allah'a iman etmek için Rabbini dünyada gözleriyle görmeyi şart koşamaz. Allah'ın varlığına, rubûbiyetine ve ulûhiyetine dair deliller açıktır.
- ➔ Selefin yolu, Allah ve Resûlünün sahih haberlerini tasdik etmek ve gayba iman konusunda vahye teslim olmaktır.

DELİL - TÜRKÇE

"Yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin."
(İsrâ, 92)

1

Gayba iman, imanın temel özelliklerindendir.

2

Allah'ı dünyada görmeyi iman için şart koşmak doğru değildir.

3

Açık delillerden sonra sürekli yeni şartlar ileri sürmek teslimiyet değildir.

4

Mümin Allah ve Resûlünün sahih haberlerine teslim olur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH HAKKINDA BİLGİSİZCE KONUŞMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin sapmalarının temel kaidelerinden biri, Allah hakkında ilme ve vahye dayanmadan konuşmalarıdır.

Allah'ın isimleri, sıfatları, dini, helâli, haramı ve hükümleri hakkında delilsiz söz söylemiş; zanlarını ve kendi görüşlerini Allah'a nispet etmişlerdir.

ŞERH

- Allah hakkında bilgisizce konuşmak, din konusunda en tehlikeli davranışlardan biridir. Çünkü kişi böyle yaptığında Allah'ın söylemediğini O'na nispet edebilir veya Allah'ın hükmü olmayan bir şeyi din diye sunabilir.
- Helâl ve haram belirleme hakkı Allah'a aittir. Bu sebeple bir şey hakkında "Allah bunu helâl kıldı", "haram kıldı" veya "Allah'ın dini budur" denilecekse sahih bir delile dayanılmalıdır.
- Selef âlimleri din hakkında konuşurken son derece ihtiyatlı davranmış; bilmedikleri meselelerde "Bilmiyorum" demeyi ilmin ve takvânın bir parçası kabul etmişlerdir.
- Müminin ölçüsü zan ve hevâ değil; Kur'an, sahih Sünnet ve sahih ilimdir.

DELİL

"De ki: Rabbim ancak açık ve gizli hayasızlıkları, günahı, haksız yere taşkınlığı, hakkında hiçbir delil indirmedığı şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."
(A'râf, 33)

4 TEMEL DERS

- 1 Allah hakkında delilsiz konuşulmaz.
- 2 Helâl ve haram vahyin deliliyle belirlenir.
- 3 Bilmediği meselede "bilmiyorum" demek ilimdendir.
- 4 Mümin din hakkında sahih delille konuşur.

116

DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

HAKKI YALANLAMALARI SEBEBİYLE AÇIK ÇELİŞKİYE DÜŞMEK

ASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hak kendilerine geldiğinde onu yalanlamaları sebebiyle sözlerinde ve tutumlarında açık bir karışıklık ve çelişkiye düşmeleridir.

Hak ölçüsünü terk ettikleri için bir konuda söyledikleri diğer konuda söylediklerini bozmuş; tutarlı ve sağlam bir ölçü üzerinde kalamamışlardır.

ŞERH

- Hak birdir ve kendi içinde çelişmez. İnsan hakkı ölçü edinmek yerine hevâsına göre hareket ettiğinde sözleri ve hükümleri birbirini tutmamaya başlar.
- Allah Teâlâ onların durumunu, hak kendilerine geldiği hâlde onu yalanladıkları için “karmakarışık bir iş içerisinde” olmakla nitelemiştir. Asıl mesele yalnız hata etmek değil; hak ortaya çıktığı hâlde onu reddetmektir.
- Câhiliye zihniyeti menfaata göre hareket eder; bir gün şu söyler, başka gün buna zıddını söyler. Sabit bir ölçüleri olmadığından açık çelişkiler içinde yaşamışlardır.
- Selefin yolu, şahıs veya hevâ merkezli hareket etmek değil; Kur'an ve sahih Sünnet'i sabit ölçü edinmektir. Böylece aynı meselede menfaate göre değişen ölçüler kullanılmaz.

DELİL

“Hayır! Hak kendilerine geldiğinde onu yalanladılar.
Şimdi onlar karmakarışık bir iş içindedirler.”
(Kâf, 5)

4 TEMEL
DERS

- 1 Hak kendi içinde çelişmez.
- 2 Hakkı reddetmek kişiyi çelişkilere sürükler.
- 3 Hevâya göre değişen ölçüler kullanılmaz.
- 4 Mümin Kur'an ve sahih Sünnet'i sabit ölçü edinir.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

117 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

İNDİRİLEN VAHYİN BİR KISMINA İNANIP BİR KISMINI REDDETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın indirdiği vahyin tamamına teslim olmayıp bir kısmını kabul ederken diğer kısmını reddetmeleridir.

Kendi arzularına ve menfaatlerine uygun olan hükümleri kabul etmiş; işlerine gelmeyen veya hevâlarına aykırı olan hükümlerden yüz çevirmişlerdir.

ŞERH

- İman, Allah'ın vahyi arasında keyfi bir seçim yapmak değildir. Mümin Allah'ın indirdiğinin tamamının hak olduğuna iman eder.
- Vahyin bir hükmünü kabul edip başka bir hükmünü sırf hevâya aykırı olduğu için reddetmek, Allah'a tam teslimiyetle bağdaşmaz.
- Kur'an, kitabın bir kısmına iman edip bir kısmını inkâr edenleri açıkça kınamıştır. Dinin ölçüsü insanın arzuları değil, Allah ve Resûlünün hükmüdür.
- Selefin yolu; Kur'an ve sahih Sünnet'in sahih olarak sabit hükümlerini tasdik etmek, hoşuna gitsin veya gitmesin vahye teslim olmaktır.

DELİL

"Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp
bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?"
(Bakara, 85)

4 TEMEL DERS

- 1 Vahyin tamamının hak olduğuna iman edilir.
- 2 Din, hevâya göre seçilip parçalanmaz.
- 3 Allah'ın hükümleri arasında keyfi seçim yapılmaz.
- 4 Mümin Kur'an ve sahih Sünnet'e bütünüyle teslim olur.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

118

DERS

MESÂİLÜ'L- CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE

CÂHİLİYYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

RESÛLLER ARASINDA AYRIM YAPMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, Allah'ın gönderdiği resûllerin bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr ederek aralarında ayırım yapmalarıdır.

Bazı peygamberleri kabul ederken diğerlerini reddetmiş; böylece Allah'ın bütün resûllerine iman etme esasından ayrılmışlardır.

ŞERH

- Bütün peygamberlerin göndericisi Allah'tır. Bu sebeple bir resûlü hak kabul edip Allah'ın gönderdiği başka bir resûlü inkâr etmek, peygamberlere iman esasına aykırıdır.
- Mümin; Âdem, Nûh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed ﷺ başta olmak üzere Allah'ın bildirdiği bütün peygamberlere iman eder.
- Peygamberlerin şeriatlarında bazı farklı hükümler bulunmuş olsa da onların davetinin aslı birdir: Allah'ı birlemek ve yalnız O'na ibadet etmek.
- Selefin yolu; Allah'ın resûllerinin tamamını tasdik etmek, aralarında iman bakımından ayırım yapmamak ve son peygamber Muhammed ﷺ'in şeriatına tâbi olmaktır.

DELİL

"Allah'ı ve resûllerini inkâr edenler, Allah ile resûllerinin arasını ayırmak isteyenler ve 'Bir kısmına inanır, bir kısmını inkâr ederiz' diyenler... İşte onlar gerçekten kâfirlerin ta kendileridir."

(Nisâ, 150-151)

4 TEMEL DERS

- 1 Allah'ın bütün resûllerine iman edilir.
- 2 Resûller arasında iman bakımından ayırım yapılmaz.
- 3 Peygamberlerin tevhid davetinin aslı birdir.
- 4 Mümin bütün resûlleri tasdik eder ve Muhammed ﷺ'e tâbi olur.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

BİLGİLERİ OLMADIĞI
KONULARDA KONUŞMAK

ASİL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, hakkında bilgileri bulunmayan meselelerde konuşmaları ve zanlarını bilgi yerine koymalarıdır. Allah hakkında, din hakkında ve helâl-haram hususunda delilsiz söz söylemekten çekinmezler; bilmedikleri şeyleri biliyormuş gibi ileri sürerlerdi.

ŞERH

- ✿ İslâm'da insanın bilmediği konuda "bilmiyorum" demesi bir eksiklik değil, ilmin gereğidir. Çünkü din hakkında konuşmak delil ve bilgi ister.
- ✿ Özellikle Allah'a bir söz nispet etmek, helâl ve haram belirlemek veya din adına hüküm vermek bilgisizce yapılabilecek işler değildir.
- ✿ Selef âlimleri bilmedikleri meselelerde konuşmaktan sakınmış, ilimsiz fetva vermeyi ve zanla din hakkında hüküm kurmayı tehlikeli görmüşlerdir.
- ✿ Müminin yolu; bildiğini delille söylemek, bilmediğinde susmak ve meseleyi ehline sormaktır.

DELİL – TÜRKÇE

“Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp; bunların hepsi ondan sorumludur.”

(İsrâ, 36)

4 TEMEL DERS

- 1 Bilgisizce din hakkında konuşulmaz.
- 2 Zan, ilmin yerine geçirilmez.
- 3 Bilmediğinde "bilmiyorum" demek ilim ahlâkıdır.
- 4 Mümin bildiğini delille söyler, bilmediğini ehline sorar.

UBEYDULLAH ARSLAN
– İSLAM DAVETÇİSİ –

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

120 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE

CÂHİLİYYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

SELEFE UYDUKLARINI İDDİA ETTİKLERİ HÂLDE AÇIKÇA ONLARA MUHALEFET ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendilerinden önceki salih kimselere ve büyüklerine bağlı olduklarını iddia ettikleri hâlde, gerçekte onların doğru yoluna açıkça muhalefet etmeleridir.

Atalarını ve geçmişlerini delil gösterirken, onların hak üzere olan yönlerini terk etmiş; isimlerine bağlanıp yollarına aykırı davranmışlardır.

ŞERH

- Bir kimseye veya geçmiş nesle bağlılık iddiası, sözle değil onların hak üzere olan yoluna gerçekten uymakla anlam kazanır.
- Câhiliye ehli atalarını yüceltmiş fakat peygamberlerin ve salihlerin tevhid üzere olan yolunu terk etmiştir. Böylece isimlere bağlılığı hakka bağlılığın önüne geçirmiştir.
- Selefe ittibâ; şahısları körü körüne taklit etmek değil, onların Kur'an ve Sünnet'e bağlılıklarını örnek almak demektir.
- Selefin yolu; iddia ve sloganla yetinmemek, Kur'an ve sahih Sünnet'e anlayış ve amel bakımından bağlı kalmaktır.

DELİL

“İbrahim ne Yahudi idi ne de Hristiyan.
Fakat o hanîf bir Müslümandı ve müşriklerden değildi.”
(Âl-i İmrân, 67)

4 TEMEL DERS

- 1 Hak üzere olan selefe bağlılık yalnız sözle olmaz.
- 2 Ölçü isim ve iddia değil, Kur'an ve Sünnet'e uygunluktur.
- 3 Salihlerin adı kullanılıp onların tevhid yoluna muhalefet edilmez.
- 4 Mümin selefin Kur'an ve sahih Sünnet'e bağlı yolunu takip eder.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

121 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

İMAN EDENLERİ ALLAH'IN YOLUNDAN ALIKOYMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, kendileri haktan yüz çevirmekle yetinmeyip başkalarını da Allah'ın yolundan uzaklaştırmaya çalışmalarıdır.

İnsanların iman etmesine, vahye tâbi olmasına ve hak üzere yaşamasına engel olmak için şüpheler ortaya atmuş, baskı kurmuş ve Allah'ın yolunu eğri göstermeye çalışmışlardır.

ŞERH

- Haktan yüz çevirmek ayrı bir kötülük, başkalarını da haktan alıkoymak daha büyük bir bozgunculuktur. Çünkü böyle bir kimse yalnız kendisine değil, başkalarının hidayetine de zarar vermeye çalışır.
- Câhiliye ehli peygamberlerin davetine karşı çıkmakla yetinmemiş, insanların onları dinlemelerine ve iman etmelerine de engel olmaya çalışmıştır.
- Mümin bunun tam tersini yapar: İnsanları şahsına veya grubuna değil, Allah'ın kitabına ve Resûlünün sahih Sünnet'ine çağırır.
- Selefin yolu; Allah'ın yolundan alıkoymak değil, hikmet ve sahih ilimle insanları tevhid ve Sünnet'e davet etmektir.

DELİL

“İnkâr edenler ve Allah'ın yolundan alıkoyanlar var ya, onların azaplarını bozgunculukları sebebiyle kat kat artıracacağız.”
(Nahl, 88)

4 TEMEL DERS

- 1 İnsanlar Allah'ın yolundan alıkonulmaz.
- 2 Hakka daveti engellemek câhiliye özelliklerindendir.
- 3 Mümin insanları kendisine değil, Allah ve Resûlüne çağırır.
- 4 Mümin hikmet ve sahih ilimle tevhid ve Sünnet'e davet eder.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

122 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

KÜFRÜ VE KÂFİRLERİ SEVMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, küfrü ve küfür ehlini dinlerinden dolayı sevip onları iman ehline tercih etmeleridir.

Allah'a ve Resûlüne karşı duran kimselere dinî bağlılık ve velâyet göstererek, iman bağının önüne bâtil üzere kurulan yakınlığı geçirmişlerdir.

ŞERH

- Ehl-i Sünnet'in velâ ve berâ anlayışı adaletsizlik veya insanlara kötü muamele etmek değildir. Müslüman, kendisiyle savaşmayan gayrimüslimlere iyilik ve adaletle davranır.
- Yasaklanan sevgi; küfrü din olarak sevmek, onu tasvip etmek ve Allah'a karşı duran kimseleri küfürleri sebebiyle dinî dost ve veli edinmektir.
- Müminin en güçlü bağı imandır. Allah'ı, Resûlünü ve iman ehlini sever; küfrü ve şirki ise din olarak sevmez ve tasvip etmez.
- Selefın yolu; velâ ve berâyı vahyin ölçüsünde anlamak, iman bağını korurken herkese karşı Allah'ın emrettiği adaletten ayrılmamaktır.

DELİL

"Allah'a ve âhiret gününe iman eden bir topluluğun, Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimselere sevgi beslediğini göremezsin."
(Mücâdele, 22)

4 TEMEL DERS

- 1 Küfür ve şirk din olarak sevilmez.
- 2 İman bağı mümin için temel bağlılıktır.
- 3 Velâ ve berâ zulüm ve haksızlık anlamına gelmez.
- 4 Mümin iman ehlini sever ve herkese karşı adaleti korur.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

123

DERS

MESÂİLÜ'L- CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE

CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

İYÂFE – KUŞLARDAN UĞUR VE UĞURSUZLUK ÇIKARMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin âdetlerinden biri “iyâfe”dir. Bu; kuşların uçuşuna, yönüne veya hareketlerine bakarak gelecek hakkında uğur ya da uğursuzluk çıkarmaktır.

Böylece hiçbir şer’î delile dayanmadan bazı hareketleri olacak şeylere işaret kabul etmiş ve kararlarını bunlara göre vermişlerdir.

ŞERH

- İslâm, gayb bilgisinin Allah’a ait olduğunu bildirir. Kuşların hareketlerinden veya benzeri işaretlerden geleceğe dair hüküm çıkarmanın sahih bir dayanağı yoktur.
- İyâfe, insanın kalbini Allah’a tevekkülden uzaklaştırarak vehimlere ve bâtlı işaretlere bağlayan câhiliye uygulamalarındandır.
- Mümin bir işe girişirken kuşların hareketlerine veya uğur sayılan işaretlere değil; Allah’a tevekküle, meşru sebeplere ve istişareye dayanır.
- Selefin yolu; iyâfe, tiyere ve kehanet gibi câhiliye uygulamalarını terk etmek, kalbi yalnız Allah’a bağlamak ve gayb konusunda vahyin sınırında durmaktır.

DELİL

“İyâfe, tark ve tiyere cibîttendir.”
(Ebû Dâvûd, 3907)

4 TEMEL DERS

- 1 Kuşların hareketlerinden gelecek okunmaz.
- 2 Gaybı yalnız Allah bilir.
- 3 Uğur ve uğursuzluk vehimleri kararların ölçüsü yapılmaz.
- 4 Mümin bâtlı işaretlere değil, Allah’a tevekkül eder.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

124

DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE

CÂHİLİYYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

TARK – ÇİZGİLERLE KEHANETTE BULUNMAK

ASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin uygulamalarından biri “tark”tır. Bu, yere veya kuma çizgiler çizerek yahut birtakım işaretler kullanarak gayba ve gelecekte meydana gelecek olaylara dair hükümler çıkarmaya çalışmaktır.

Böylece Allah'ın bildirmediği gayb hakkında bâtil yöntemlerle bilgi sahibi olduklarını iddia etmişlerdir.

ŞERH

- Gaybın bilgisi esas itibarıyla yalnız Allah'a aittir. Hiçbir çizgi, şekil veya bâtil hesap insana kendiliğinden gaybı bildirmez.
- Tark, insanı Allah'a tevekkülünden uzaklaştırıp kehanet ve hurafelere bağlayan câhiliye uygulamalarındandır.
- Mümin geleceği öğrenmek için fal, kehanet, çizgiler veya benzeri bâtil yöntemlere başvurmaz. Meşru sebeplere sarılır ve Allah'a tevekkül eder.
- Selefin yolu; kehanet ve bâtil gayb iddialarından uzak durmak, gayb konusunda Kur'an ve sahih Sünnet'in bildirdiği sınırdı kalmaktır.

DELİL

“İyâfe, tark ve tyere cibttendir.”
(Ebû Dâvûd, 3907)

4 TEMEL
DERS

- 1 Çizgi ve işaretlerle gayb bilinmez.
- 2 Gaybın bilgisi Allah'a aittir.
- 3 Kehanet ve bâtil fal yöntemlerinden uzak durulur.
- 4 Mümin hurafelere değil, Allah'a tevekkül eder.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

125 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

TIYERE - UĞURSUZLUK İNANCI

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin uygulamalarından biri "tiyere"dir. Bu; kuş, kişi, gün, sayı, olay veya benzeri şeyleri uğursuz sayarak bunlardan kötü bir sonuç meydana geleceğine inanmak ve buna göre hareket etmektir.

Böylece hiçbir şer'î delile dayanmayan birtakım işaretleri uğursuzluk sebebi kabul etmiş ve kalplerini vehimlere bağlamışlardır.

ŞERH

- İslâm, bâtıl uğursuzluk inançlarını reddeder. Bir günün, sayının, kişinin veya olayın kendiliğinden uğursuzluk meydana getirdiğine inanılmaz.
- Tiyere, kulun kalbini Allah'a tevekkülden uzaklaştırabilir. Kişi bâtıl bir işaret sebebiyle meşru bir işinden vazgeçerse vehmini kararlarının ölçüsü hâline getirmiş olur.
- Resûlullah ﷺ tiyereden sakındırmış ve onu şirk olarak nitelemiştir. Çünkü kalbin Allah'tan başka sebepsiz ve bâtıl şeylere bağlanmasına yol açar.
- Selefin yolu; uğursuzluk vehimlerini terk etmek, meşru sebeplere sarılmak ve kalbi yalnız Allah'a bağlayarak O'na tevekkül etmektir.

DELİL

"Tiyere şirktir, tiyere şirktir."
(Ebû Dâvûd, 3910; Tirmizî, 1614 — sahih)

4 TEMEL DERS

- 1 Gün, sayı, kişi ve benzeri şeyler bâtıl şekilde uğursuz sayılmaz.
- 2 Uğursuzluk vehmi kararların ölçüsü yapılmaz.
- 3 Kalp bâtıl işaretlere bağlanmaz.
- 4 Mümin meşru sebeplere sarılır ve yalnız Allah'a tevekkül eder.

UBEYDULLAH ARSLAN - İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

126 DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

KEHÂNET – GAYBDAN HABER VERDİĞİNİ İDDİA ETMEK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin uygulamalarından biri kehânettir. Kâhinler, insanların bilmediği gizli şeyleri veya gelecekte meydana gelecek olayları bildiklerini iddia ederlerdi.

İnsanlar da onlara giderek gelecek, kayıp şeyler ve benzeri hususlarda bilgi ister; böylece Allah'tan başkasına gayb bilgisi nispet ederlerdi.

ŞERH

- Gaybın mutlak bilgisi yalnız Allah'a aittir. Allah, gaybından dilediği kadarını seçtiği resûllerine vahiy yoluyla bildirir.
- Kâhin, falcı ve benzeri kimselerin geleceği bildiklerini iddia etmeleri bâtil bir gayb iddiasıdır. Mümin böyle kimselerin sözlerini tasdik etmez.
- Kehânet yalnız eski câhiliye toplumlarına ait değildir. Gelecekte haber verdiğini söyleyen falcılar ve benzeri bâtil yöntemler de aynı tehlikeli anlayışın farklı görünümleridir.
- Selefin yolu; kâhinlerden ve falcılardan uzak durmak, gaybı yalnız Allah'ın bildiğine iman etmek ve kalbi yalnız O'na bağlamaktır.

DELİL

“De ki: Göklerde ve yerde Allah'tan başka hiç kimse gaybı bilmez.”
(Neml, 65)

4 TEMEL DERS

- 1 Gaybın mutlak bilgisi yalnız Allah'a aittir.
- 2 Kâhin ve falcıların gayb iddiaları tasdik edilmez.
- 3 Geleceği öğrenmek için bâtil yöntemlere başvurulmaz.
- 4 Mümin gayb konusunda vahyin bildirdiği sınırdan durur ve Allah'a tevekkül eder.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

127

DERS

MESÂİLÜ'L- CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE

CÂHİLİYYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

TÂĞÛTA MUHAKEME OLMAK

ASIL METNİN ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, aralarındaki ihtilaf ve davalarda Allah'ın hükmüne başvurmak yerine tâğûtun hükmüne başvurmayı istemeleridir.

Allah'ın hükmü kendilerine ulaştığı hâlde, ondan yüz çevirerek Allah'ın hükmü dışında hüküm verecek mercilere muhakeme olmayı tercih etmişlerdir.

ŞERH

- Mümin için hükmün asıl kaynağı Allah'ın kitabı ve Resûlünün sahih Sünnetidir. Dinî meselelerde hak ile bâtılı belirleyen nihai ölçü vahiydir.
- Tâğûta muhakeme; Allah'ın hükmünü reddederek veya bâtıl hükmü Allah'ın hükmünden üstün görerek ondan hüküm istemeyi ifade eder.
- Bu meselede kişilerin durumları, niyetleri, imkânları ve zorunluluk hâlleri birbirinden farklı olabilir. Bu sebeple muayyen kişiler hakkında tekfir hükmü vermek ayrı bir meseledir ve şartları ile engelleri gözetilmeden hüküm verilmez.
- Selefin yolu; ihtilafları mümkün olduğu ölçüde Kur'an ve sahih Sünnet'e döndürmek, Allah'ın hükmünü üstün tutmak ve hevâyı vahyin önüne geçirmemektir.

DELİL

“Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ettiklerini ileri sürenleri görmedin mi? Tâğûtu inkâr etmeleri kendilerine emredildiği hâlde onun hükmüne başvurmak istiyorlar.”

(Nisâ, 60)

4 TEMEL DERS

- 1 Mümin hükümde Allah ve Resûlünün ölçüsünü esas alır.
- 2 Allah'ın hükmü bâtıl hükümlere tercih edilir.
- 3 Muayyen kişi hakkında tekfir, şartları ve engelleri gözetilmeden yapılmaz.
- 4 Mümin ihtilaflarını Kur'an ve sahih Sünnet'e döndürmeye çalışır.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

128

DERS

MESÂİLÜ'L-
CÂHİLİYYE

MESÂİLÜ'L-CÂHİLİYYE
CÂHİLİYE EHLİNİN ÖNE ÇIKAN KÖTÜ ÖZELLİKLERİ

İKİ KÖLENİN EVLENDİRİLMESİNİ HOŞ GÖRMEMEK

ASIL
METNİN
ANLAMI

Câhiliye ehlinin özelliklerinden biri, insanları soy, nesep, makam ve toplumsal konumlarına göre üstün veya aşağı görmeleri; bu sebeple köle konumundaki iki kişinin evlendirilmesini küçümsemeleridir.

Onlar evlilikte din ve ahlâktan önce nesep, statü ve dünyevî itibarı ölçü edinmişlerdir.

ŞERH

- İslâm, câhiliyenin soy ve sınıf üstünlüğünü reddetmiş; insanlar arasındaki gerçek üstünlüğün takvâ ile olduğunu bildirmiştir.
- İnsanın hür veya köle, zengin veya fakir, belli bir soydan yahut toplumun başka bir kesiminden olması, Allah katındaki değerinin tek başına ölçüsü değildir.
- Evlilikte din, ahlâk ve meşru ölçüler esas alınır. Câhiliyenin yaptığı gibi insanları sırf soy veya sosyal statü sebebiyle küçümsemek doğru değildir.
- Selefin yolu; insanların değerini câhiliye ölçüleriyle değil, Kur'an ve Sünnet'in ölçüleriyle değerlendirmek ve soyla övünme taassubundan uzak durmaktır.

DELİL

“Şüphesiz Allah katında sizin en değerliniz,
O'na karşı en takvâlı olanınızdır.”
(Hucurât, 13)

4 TEMEL
DERS

- 1 Soy ve sosyal statü mutlak üstünlük ölçüsü değildir.
- 2 Allah katındaki üstünlüğün ölçüsü takvâdır.
- 3 İnsanlar fakirlik veya düşük toplumsal konum sebebiyle küçümsenmez.
- 4 Mümin câhiliye taassubunu terk eder ve insanları vahyin ölçüsüyle değerlendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ
Okuduğunuz için teşekkür ederim.